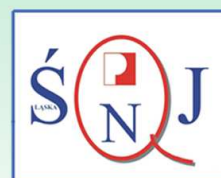

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

**Sprawozdanie z działalności
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2012 rok**

Zatwierdzone uchwałą Rady Nadzorczej nr 95/2013 z dnia 22 kwietnia 2013 roku

SPIS SKRÓTÓW	1
<u>I. WPROWADZENIE.....</u>	2
<u>II. PLAN DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU NA 2012 ROK</u>	4
1. PLAN FINANSOWY NA 2012 ROK	4
1.1. PRZYCHODY	4
1.2. KOSZTY	6
2. KIERUNKI WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH	8
<u>III. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH FUNDUSZU</u>	12
1. RADA NADZORCZA.....	12
2. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU.....	13
3. WSPÓLDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	15
3.1. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI I ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ	15
3.2. KONTAKTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA FUNDUSZU.....	17
<u>IV. PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO</u>	19
1. WDRAŻANIE POIŚ	19
2. KONTROLA W RAMACH POIŚ.....	20
<u>V. GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI W 2012 ROKU.....</u>	22
1. BILANS	22
2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	23
<u>VI. STRUKTURA FINANSOWANIA ZADAŃ.....</u>	25
1. STRUKTURA WPŁYWÓW I WYDATKÓW.....	25
2. POMOC FINANSOWA FUNDUSZU	27
3. FORMY FINANSOWANIA.....	30
3.1. FINANSOWANIE ZWROTNE	30
3.2. FINANSOWANIE BEZZWROTNE.....	30
3.2.1 Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i przekazanie środków	31
3.2.2 Umorzenia	32
3.2.3 Nagrody za działalność.....	33
3.2.4 Zwrot gminom utraconych dochodów	33
4. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI.....	33
5. POMOC PUBLICZNA	34
6. WYDATKI MAJĄTKOWE WŁASNE	35
<u>VII. WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE ZADAŃ.....</u>	36
1. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE ZADAŃ	36
2. ZAWARTE UMOWY.....	37
2.1. UMOWY DOTACJI, PRZEKAZANIA ŚRODKÓW I POŻYCZEK.....	38
2.2. UMOWY UMORZEŃ POŻYCZEK.....	38
2.3. UMOWY W RAMACH BANKOWYCH LINII KREDYTOWYCH	39
2.4. UMOWY DOPLĄT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH	39

<u>VIII. EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE Z UMÓW ZAWARTYCH W 2012 ROKU</u>	40
1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	40
2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	42
3. OCHRONA ATMOSFERY	43
4. ZAPOBIEGANIE I LIKWIDACJA POWAŻNYCH AWARII I ICH SKUTKÓW	44
5. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	49
6. EDUKACJA EKOLOGICZNA	49
7. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	50
8. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM W REGIONIE	51
<u>IX. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2012 ROKU</u>	52
1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	52
2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	52
3. OCHRONA ATMOSFERY	53
4. PROGRAMY I AKCJE EKOLOGICZNE	53
<u>X. KONTROLA REALIZACJI ZAWARTYCH UMÓW</u>	55
<u>XI. SPIS TABEL</u>	56
<u>XII. SPIS RYSUNKÓW</u>	57
<u>XIII. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW</u>	58

SPIS SKRÓTÓW

Biuro	Biuro Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Fundusz	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
FS	Fundusz Spójności
IP	Instytucja Pośrednicząca
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
Narodowy Fundusz	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Plan działalności	Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Plan finansowy	Roczny Plan Finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
RPO WSL	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego
stopa bazowa	stopa procentowa, służąca jako podstawa wyznaczania stopy procentowej zmiennej lub stałej, obowiązującej na ustalony okres, jej wysokość jest ogłaszana przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej
Zarząd	Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

I. WPROWADZENIE

Prawne i finansowe podstawy działalności Funduszu wyznacza ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (tekst jednolity Dz. U. Nr 25, poz. 150 z dnia 15 lutego 2008 roku z późn. zm.), ustawa o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), ustawa o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r. nr 226, poz. 1479) oraz postanowienia Statutu Funduszu.

Jako samorządowa osoba prawna Fundusz skutecznie pełni rolę finansowego instrumentu realizacji polityki ekologicznej państwa w połączeniu ze spełnieniem oczekiwań regionalnej społeczności. Dzięki swojej działalności lokalnej Fundusz zna potrzeby województwa śląskiego.

Podobnie jak w latach poprzednich Fundusz w 2012 roku, wspierał działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa, poprzez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć zmierzających do osiągnięcia celów długookresowych i krótkookresowych zapisanych w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz zapewniających absorpcję środków unijnych dla osiągnięcia w województwie śląskim stanu środowiska wynikającego z ustaleń akcesji Polski do Unii Europejskiej.

W 2012 roku zmienione zostały zasady przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie zadań proekologicznych ze środków Funduszu. Zmiany polegały na wprowadzeniu trybu naborów wniosków o udzielenie dofinansowania w wyznaczonych terminach. Nowy system dawał możliwość wyboru zadań najlepiej przygotowanych i przynoszących największe efekty ekologiczne. Wprowadzony nowy model przyjmowania i rozpatrywania wniosków pozwala także na uzyskanie optymalnego wykorzystania środków finansowych Funduszu w odniesieniu do zgłoszonego przez wnioskodawców zapotrzebowania na dofinansowanie zadań.

Dofinansowanie zadań przez Fundusz odbywało się na warunkach preferencyjnych w odniesieniu do: udziału środków finansowych Funduszu w kosztach kwalifikowanych zadań, wysokości oprocentowania i okresu spłaty pożyczek oraz wysokości umorzeń.

Fundusz udzielał dofinansowania zgodnie z:

- Listą przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2012 rok,
- Zasadami udzielania dofinansowania ze środków Funduszu,
- Kryteriami wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu.

Realizacja celów strategicznych i operacyjnych Funduszu przebiegała w ramach wdrożonego i stale doskonalonego zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskowego, zorganizowanego według wymagań międzynarodowych norm: ISO 9001, ISO 14001 i rozporządzenia w sprawie Europejskiego Systemu Ekzarządzania i Audytu (EMAS).

Dofinansowanie zadań przez Fundusz w 2012 roku następowało zgodnie z ustawą oraz wytycznymi zawartymi w następujących dokumentach programowych:

- Polityce ekologicznej państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”,

- Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018,
- Strategii działania Funduszu na lata 2009-2012,
- Wspólnej Strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2009-2012,
- Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013,
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013,
- Programie dla Odry - 2006,
- Programie ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły,
- Programie małej retencji dla województwa śląskiego,
- Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014,
- Programie ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy stężenie substancji w powietrzu,
- Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030.

Fundusz realizuje swoją misję uczestnicząc w rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska na poziomie lokalnym i regionalnym, a także ponadregionalnym. Model funkcjonowania Funduszu z osobowością prawną sprawdził się jako efektywny element publicznego wsparcia finansowego ochrony środowiska.

Fundusz, jako Instytucja Wdrażająca (Pośrednicząca II stopnia) zgodnie z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, kontynuował działania mające na celu przygotowanie i realizację przez beneficjentów projektów inwestycyjnych.

II. PLAN DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU NA 2012 ROK

Plan działalności na 2012 rok został opracowany w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku i uchwalony przez Radę Nadzorczą w listopadzie 2011 roku. Zmiany w Planie działalności na 2012 dotyczyły zarówno zmian w planie finansowym stanowiącym załącznik do planu działalności, jak i w kierunkach wydatkowania środków finansowych na 2012 rok.

1. PLAN FINANSOWY NA 2012 ROK

Plan finansowy na 2012 rok został przygotowany zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.11.2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z uwzględnieniem założeń przyjętych w Strategii Funduszu na lata 2009-2012 oraz jego aktualnej sytuacji finansowej.

Fundusz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów: wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz koszty działalności. Wykonanie Planu finansowego za 2012 rok przedstawia się następująco:

Stan funduszu na początek 2012 roku wyniósł:	1 158 120 tys. zł
podstawowymi składnikami majątku były:	
należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 056 384 tys. zł
udziały i akcje	52 449 tys. zł
środki pieniężne	41 061 tys. zł

Dominującym źródłem finansowania majątku Funduszu był kapitał własny, udział zobowiązań nie przekraczał 0,2%.

1.1. PRZYCHODY

Przychody Funduszu w roku 2012 przedstawiają się następująco:

Tabela nr 1. Plan i wykonanie przychodów Funduszu w 2012 roku [w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i kar pieniężnych za przekroczenie lub naruszenie wymogów ochrony środowiska	130 235	125 781
2.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa	2 261	2 179
3.	Przychody finansowe	37 090	40 516
4.	Pozostałe przychody	300	345
	Razem	169 886	168 821

Przychody Funduszu w 2012 roku wyniosły 168 821 tys. zł, co stanowiło 99% w stosunku do wartości planowanej. W porównaniu z rokiem 2011 były mniejsze o 11 776 tys. zł, głównie z powodu niższych przychodów z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych oraz braku w 2012 roku przychodów z tytułu nadwyżki dochodów gmin i powiatów.

Najistotniejszą pozycję w przychodach stanowiły *przychody z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych* – 125 781 tys. zł. Przychody z opłat za korzystanie ze środowiska stanowiły 70% ogółu przychodów.

Kolejną istotną pozycję stanowiły *przychody finansowe* – 40 516 tys. zł, na które składały się przychody z tytułu:

- oprocentowania udzielonych pożyczek – 34 234 tys. zł,
- oprocentowania wolnych środków,
- dywidendy i aktualizacji odpisów.

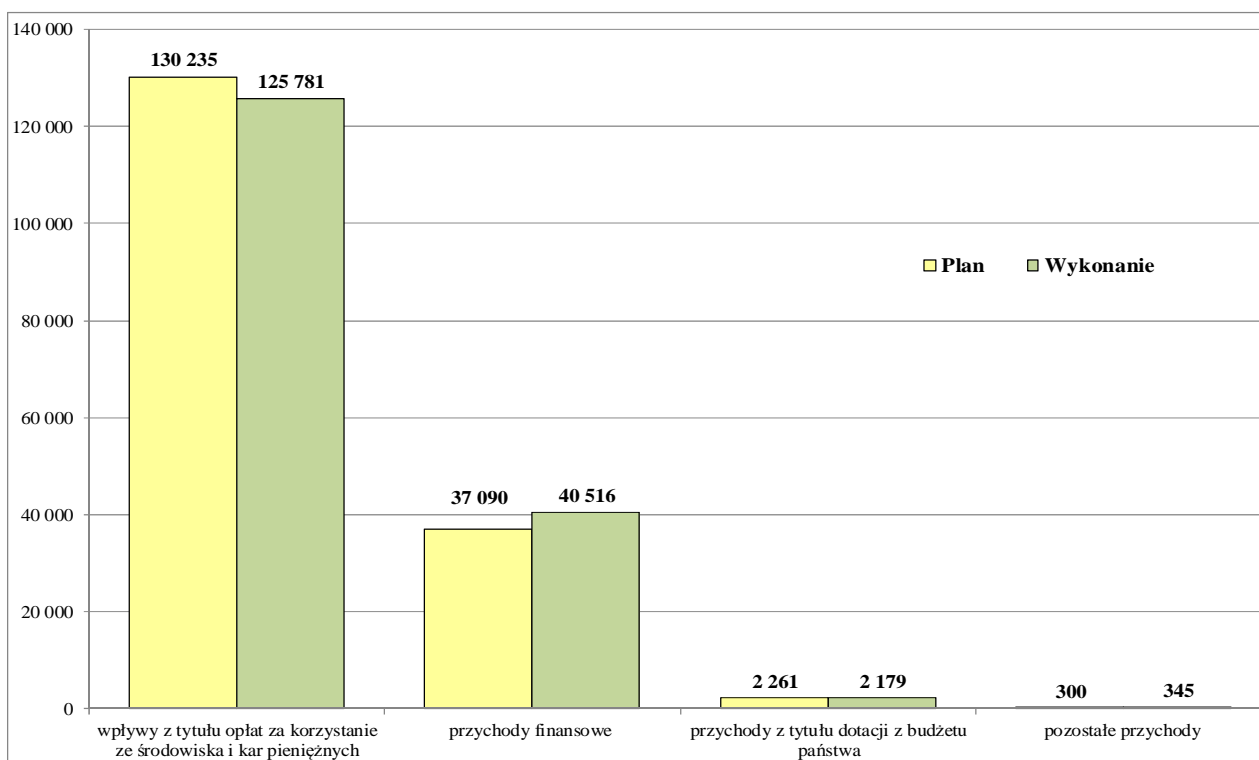
Dominującą pozycję w przychodach finansowych Funduszu stanowiły przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek i kredytów. Na przestrzeni ostatnich lat ich wielkość sukcesywnie wzrasta, co jest wynikiem wzrostu dofinansowania zadań w formie pożyczek.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla Funduszu jako Instytucji Wdrażającej wyniosły w 2012 roku 2 179 tys. zł. Dotacja stanowiła refundację poniesionych przez Fundusz kosztów kwalifikowanych, zgodnie z trybem i terminami składania wniosków o płatność w ramach Rocznej Planu Działań Pomocy Technicznej POIiŚ.

Pozostałe przychody, w tym zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń pożyczek wyniosły w 2012 roku 345 tys. zł.

Rys. 1. Plan i wykonanie przychodów za 2012 rok

[w tys. zł]

1.2. KOSZTY

Koszty Funduszu w roku 2012 przedstawiają się następująco:

Tabela nr 2. Plan i wykonanie kosztów Funduszu w 2012 roku

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Dotacje (w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych)	46 460	41 415
2.	Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	12 669	12 489
3.	Umorzenia pożyczek	60 000	44 109
4.	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	450	420
5.	Inne wydatki na ochronę środowiska	32	31
6.	Koszty działalności organów i biura	15 186	13 667
7.	Koszty finansowe	15 037	14 666
8.	Pozostałe koszty operacyjne	10	1
	Razem	149 844	126 798

Koszty Funduszu w 2012 roku wyniosły 126 798 tys. zł, co stanowiło 85% w stosunku do wielkości planowanej. W porównaniu do kosztów za 2011 rok zanotowano spadek o 41 541 tys. zł.

Najistotniejszymi pozycjami wśród kosztów były *dotacje*, które wyniosły 41 415 tys. zł, w tym:

- dotacje na cele bieżące 15 935 tys. zł,
- dotacje na cele inwestycyjne 24 617 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych 863 tys. zł.

W oparciu o zobowiązania z podpisanych umów mające odzwierciedlenie w Listach zadań państwowych jednostek budżetowych zakwalifikowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2012 rok kwota *środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa* wyniosła 12 489 tys. zł.

W 2012 roku kwota *umorzeń pożyczek* wyniosła 44 109 tys. zł.

Na *nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej* w 2012 roku wypłacono środki w wysokości 420 tys. zł.

W związku z nałożonymi na Fundusz zobowiązaniami wynikającymi z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód

powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne w 2012 roku wydatkowano kwotę 31 tys. zł.

W 2012 roku *koszty działalności organów i biur* Funduszu wyniosły 13 667 tys. zł. Są to przede wszystkim koszty wynagrodzeń i składek od nich naliczanych w wysokości 10 929 tys. zł.

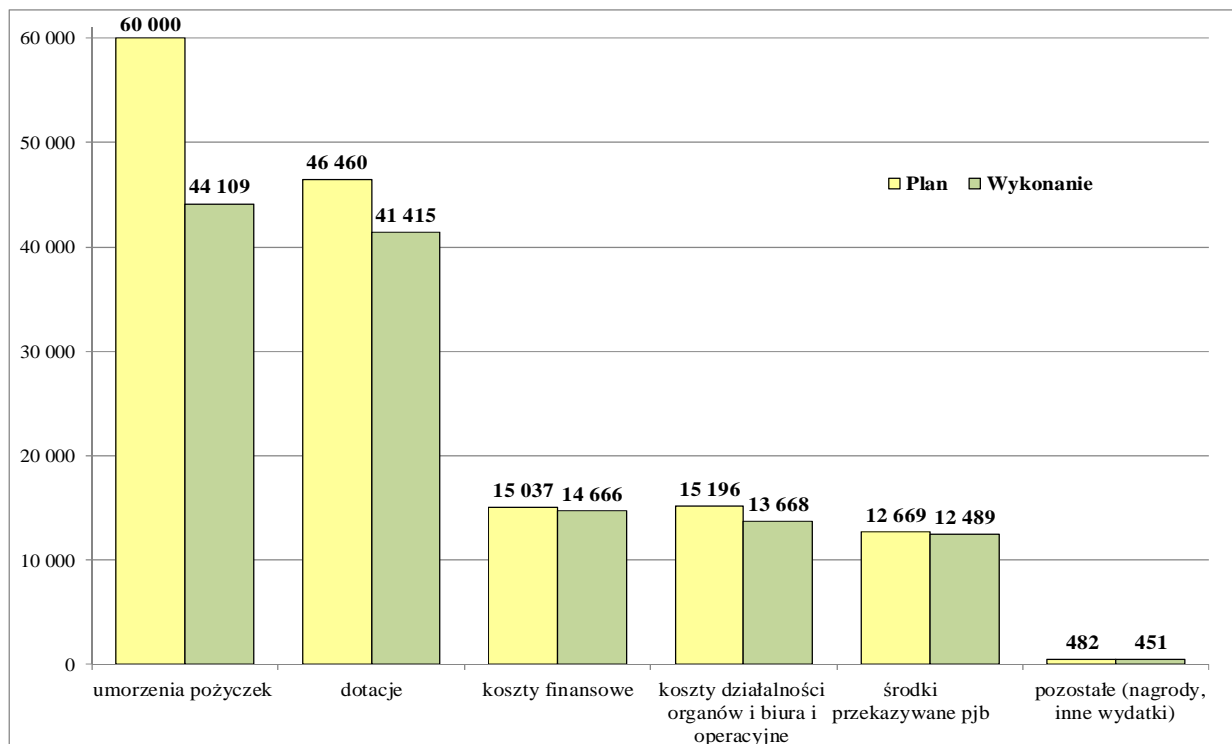
Koszty finansowe za 2012 rok wyniosły 14 666 tys. zł, w tym 12 677 tys. zł to koszty wynikające z księgowej aktualizacji wartości posiadanych przez Fundusz akcji Banku Ochrony Środowiska S.A.

Wartość nabycia posiadanych przez Fundusz udziałów i akcji wynosi 53 537 tys. zł, z tego ponad 78 % stanowią akcje Banku Ochrony Środowiska S.A., który ze względu na charakter działania jest jednym z elementów systemu finansowania ochrony środowiska. Zaktualizowana wartość posiadanych akcji BOŚ S.A. była mniejsza od wartości nabycia o 16 882 tys. zł. Zgodnie z zasadami rachunkowości zmniejszenie, które nastąpiło w 2012 roku zostało zakwalifikowane w koszty finansowe.

Pozostałe koszty operacyjne na koniec 2012 roku wyniosły 1 tys. zł.

Rys. 2. Plan i wykonanie kosztów za 2012 rok

[w tys. zł]

Stan funduszu na koniec 2012 roku wyniósł:

1 200 143 tys. zł

w tym:

należności z tytułu udzielonych pożyczek

1 059 302 tys. zł

środki pieniężne

93 127 tys. zł

udziały i akcje

36 836 tys. zł

Nadal dominującym źródłem finansowania majątku Funduszu pozostaje kapitał własny, udział zobowiązań zmniejszył się, do poziomu poniżej 0,05%.

Wydatki majątkowe własne Funduszu wyniosły w 2012 roku 465 tys. zł. Wysokość tej kwoty obejmowała wydatki na zakup sprzętu komputerowego, wyposażenia technicznego biura oraz wymianę dwóch zamortyzowanych i wyeksploatowanych samochodów osobowych. W ramach wydatków majątkowych własnych dokonano także zakupu kodów źródłowych do użytkowanego

Zintegrowanego Systemu Informatycznego. Wydatki poniesione na zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Sprawozdanie z wykonania Planu finansowego za 2012 rok przedstawione jest w Załączniku nr 1.

Konstrukcja planu finansowego zgodna z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej nie pozwala na przedstawienie pełnego obrazu gospodarki finansowej Funduszu. Układ planu finansowego nie zawiera najistotniejszej działalności Funduszu związanej z pożyczkowym finansowaniem ochrony środowiska, dlatego w rozdziale VI przedstawiono pełny obraz źródeł i wielkość środków finansowych pozostających w jego dyspozycji.

2. KIERUNKI WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

W Planie działalności na 2012 rok został zaplanowany podział wsparcia finansowego Funduszu w formie pożyczek, dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na poszczególne kierunki ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Plan działalności sformułowany został zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez wnioskodawców.

W zakresie ochrony wód z zaplanowanego dofinansowania w wysokości 111 023 tys. zł wypłacono 103 664 tys. zł (93% planu). Polityka finansowa Funduszu w dziedzinie ochrony wód ukierunkowana została głównie na wspieranie przedsięwzięć wynikających z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, w pierwszej kolejności tych, w których zaangażowane były bezzwrotne środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej.

Wsparcie finansowe Funduszu zostało również skierowane na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu gospodarki ściekowej, które znalazły się na liście rezerwowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Na mocy Porozumienia podpisanego z Marszałkiem Województwa Śląskiego możliwe było dofinansowanie ze środków Funduszu projektów, które z powodu braku środków nie otrzymały dofinansowania unijnego w konkursach ogłoszonych w ramach RPO WSL.

W zakresie gospodarki wodnej w planie działalności przewidziano dofinansowanie w wysokości 23 699 tys. zł. W ramach wypłaconej kwoty 23 317 tys. zł (98% planu) Fundusz wspierał przedsięwzięcia mające na celu:

- wdrażanie kompleksowego programu ochrony przeciwpowodziowej i rozwoju systemów małej retencji, w tym realizację zadań Programu dla Odry – 2006 oraz Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły,
- likwidację skutków powodzi,
- zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia.

Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi zaplanowano kwotę 19 240 tys. zł. Wypłacone środki w wysokości 16 063 tys. zł (83% planu) wykorzystane zostały m.in. na ograniczenie obciążenia środowiska odpadami, zapewnienie bezpiecznego dla środowiska posadowienia odpadów, rewitalizację terenów przemysłowych i zdegradowanych, ochronę gleb użytkowanych rolniczo oraz działania w zakresie rolnictwa ekologicznego. Zakres wskazanych zadań był zgodny z Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego oraz Kompleksowym programem gospodarki odpadami niebezpiecznymi w regionie Polski południowej.

Dodatkowo Fundusz w 2012 roku dysponował środkami udostępnionymi przez Narodowy Fundusz (zgodnie z umową udostępnienia środków zawartą 31.12.2010 roku) w celu udzielania beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów

zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

W ramach wspomagania działań na rzecz ochrony atmosfery zaplanowano dofinansowanie w wysokości 175 564 tys. zł. W tym zakresie w 2012 roku dofinansowano zadania w łącznej wysokości 158 852 tys. zł (90% planu). W głównej mierze były to przedsięwzięcia mające na celu ograniczenie emisji pyłowo-gazowej, w tym tzw. „niskiej emisji”, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Pomocą finansową Funduszu wsparte zostały również przedsięwzięcia polegających na poprawie efektywności wytwarzania, przesyłu i użytkowania energii, w tym poprzez kompleksową termomodernizację obiektów.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wsparcie finansowe udzielone przez Fundusz gminom wdrażającym na swoim terenie obszarowe programy ograniczenia emisji i zwiększenia efektywności energetycznej z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii.

Na zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom zaplanowano kwotę 8 075 tys. zł. W ramach zrealizowanej pomocy w wysokości 8 074 tys. zł (blisko 100% planu) dofinansowano zadania dla jednostek Ochotniczej i Państwowej Straży Pożarnej.

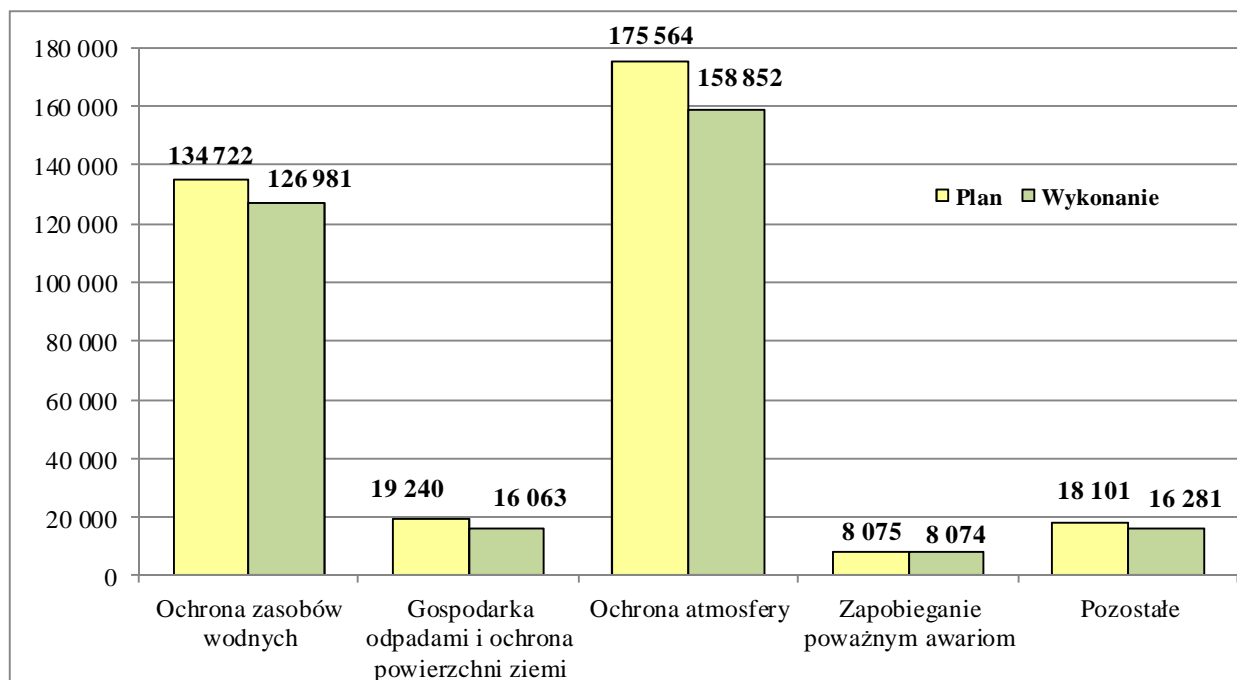
Na dofinansowanie przedsięwzięć w pozostałych dziedzinach zaplanowano środki w łącznej wysokości 18 101 tys. zł. W 2012 roku wypłacone zostały z tego tytułu środki w łącznej wysokości 16 281 tys. zł na dofinansowanie zadań z zakresu:

- ochrony przyrody i krajobrazu - zabiegi ochronne, prace lecznicze, pielęgnacyjne oraz konserwacyjne drzew i krzewów, ochrona ekosystemów leśnych, ochrona i działania na rzecz zachowania bioróżnorodności,
- edukacji ekologicznej - przedsięwzięcia mające na celu kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w ramach tej pozycji przewidziano również dofinansowanie zadań związanych z rozwojem bazy służącej realizacji programów edukacyjnych,
- zarządzania środowiskowego, w tym:
 - monitoringu środowiska - m.in. prac badawczo-pomiarowych, infrastruktury pomiarowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska,
 - badań, opracowań i ekspertyz,
 - wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska,
- profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenach o przekroczonych standardach jakości środowiska,
- innych zadań (zgodnych z Listą przedsięwzięć priorytetowych).

Rys. 3. Kierunki wydatkowania środków w 2012 roku

[w tys. zł]

Plan i realizację wypłat środków finansowych w formie pożyczek, dotacji oraz przekazania środków w podziale na poszczególne dziedziny ochrony środowiska przedstawiono w Tabeli nr 3.

Tabela nr 3. Planowana i zrealizowana pomoc Funduszu w 2012 roku według kierunków wydatkowania środków

[w tys. zł]

Lp.	Kierunki wydatkowania środków	Pożyczki		Dotacje		Przekazanie środków	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
1.	Ochrona wód	102 000	95 089	8 600	8 330	423	245
2.	Gospodarka wodna	16 000	15 851	4 750	4 517	2 949	2 949
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	15 000	12 871	4 240	3 192		
4.	Ochrona atmosfery	164 000	148 864	11 500	9 925	64	63
5.	Zapobieganie poważnym awariom			2 000	1 999	6 075	6 075
6.	Inne zadania	573	535				
7.	Ochrona przyrody i krajobrazu			2 400	1 846	146	146
8.	Edukacja ekologiczna			3 300	2 839	5	5
9.	Badania, opracowania i ekspertyzy			2 600	1 916	56	55
10.	Monitoring środowiska					2 951	2 951
11.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska			70	70		
12.	Profilaktyka zdrowotna			6 000	5 918		
Razem		297 573	273 210	45 460	40 552	12 669	12 489

III. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH FUNDUSZU

1. RADA NADZORCZA

W 2012 roku Rada Nadzorcza działała w składzie siedmioosobowym.

Do 11 marca 2012 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

Bernard Błaszczyk	przedstawiciel Ministra Środowiska (<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Karol Węglarzy	przedstawiciel samorządu gospodarczego (<i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Jerzy Ziara	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>)
Marian Ormaniec	Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego
Anna Wrześniak	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
Jerzy Suchy	przedstawiciel organizacji ekologicznych
Aleksander Herczek	Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

Od 12 marca do 23 sierpnia 2012 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

Rafał Miland	przedstawiciel Ministra Środowiska (<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Karol Węglarzy	przedstawiciel samorządu gospodarczego (<i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Jerzy Ziara	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>)
Marian Ormaniec	Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego
Bernard Błaszczyk	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Jerzy Suchy	przedstawiciel organizacji ekologicznych
Aleksander Herczek	Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

Od 24 sierpnia 2012 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

Rafał Miland	przedstawiciel Ministra Środowiska (<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Karol Węglarzy	przedstawiciel samorządu gospodarczego (<i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Wojciech Cierpiat	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>)
Marian Ormaniec	Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego

Bernard Błaszczyk	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Jerzy Suchy	przedstawiciel organizacji ekologicznych
Aleksander Herczek	Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

W 2012 roku odbyło się 12 posiedzeń Rady Nadzorczej, podczas których podjęto 390 uchwał, w tym w sprawie udzielenia dofinansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w sprawie częściowego umorzenia udzielonych pożyczek oraz organizacyjne.

Rada Nadzorcza w 2012 roku, rozpatrzyła i zatwierdziła:

- Sprawozdanie finansowe Funduszu za 2011 rok,
- Sprawozdanie z działalności Funduszu za 2011 rok,
- podział zysku Funduszu za 2011 rok,
- skorygowany Plan działalności na 2012 rok,
- skorygowany Plan finansowy na 2012 rok,
- Plan działalności na 2013 rok,
- Plan finansowy na 2013 rok,
- Strategię działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na lata 2013-2016,
- Listę przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2013 rok,
- Zasady udzielania dofinansowania ze środków Funduszu.

Rada Nadzorcza pełniła bieżący nadzór nad działalnością Funduszu. W ustawowym terminie uchwały Rady Nadzorczej przekazywane były Wojewodzie Śląskiemu, jako organowi nadzoru, który nie zgłosił zastrzeżeń do żadnej z nich.

2. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU

W 2012 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

Gabriela Lenartowicz	Prezes Zarządu
Adam Liwochowski	Zastępca Prezesa Zarządu
Rafał Adamus	Zastępca Prezesa Zarządu
Mirosław Szemla	Zastępca Prezesa Zarządu
Tadeusz Kosek	Zastępca Prezesa Zarządu

Zarząd odbył w 2012 roku 83 posiedzenia i podjął 1679 uchwał, w tym w sprawie udzielenia dofinansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zmian warunków dofinansowania oraz organizacyjne.

W zakresie wypełniania zadań bieżących prace Zarządu w 2012 roku koncentrowały się przede wszystkim na:

- rozpatrywaniu wniosków i podejmowaniu uchwał o udzieleniu pożyczek i dotacji na zadania, w których udział Funduszu nie przekraczał 902 988,92 zł oraz podejmowaniu uchwał

w sprawie przedłożenia do zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą dofinansowania przedsięwzięć, w których udział Funduszu przekraczał tę kwotę,

- przedkładaniu Radzie Nadzorczej wniosków o częściowe umorzenie udzielonych pożyczek,
- zawieraniu umów pożyczek i dotacji (z oceną zdolności kredytowej i podejmowaniem decyzji o sposobie zabezpieczenia dla pożyczek),
- współpracy z bankami w sprawie udzielania kredytów preferencyjnych na realizację zadań proekologicznych i nadzorowaniu realizacji linii kredytowych w bankach,
- kontroli realizacji umów, rozliczaniu rat pożyczek i zakończonych inwestycji,
- wypełnianiu Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi – zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska,
- bieżącym gospodarowaniu środkami finansowymi Funduszu,
- doskonaleniu procedur w zakresie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy finansowej,
- opracowaniu założeń oraz dokumentów końcowych Wspólnej Strategii Działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013 – 2016 z perspektywą do 2020 roku,
- opracowaniu Sprawozdania finansowego Funduszu za 2011 rok oraz Sprawozdania z działalności Funduszu za 2011 rok,
- przygotowaniu projektu Planu działalności na 2013 rok,
- przygotowaniu projektu Planu finansowego na 2013 rok,
- prowadzeniu współpracy z organami władzy samorządowej i rządowej, funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, służbami ochrony środowiska oraz społecznymi organizacjami ekologicznymi,
- uczestnictwie w konferencjach, naradach i sympozjach organizowanych przez gminy, podmioty gospodarcze, placówki naukowo-badawcze i administrację publiczną,
- doskonaleniu zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskowego,
- zatwierdzeniu Deklaracji środowiskowej EMAS [Rozporządzenie (WE) Nr 1221/2009 – EMAS],
- bieżącej analizie pracy Biura Funduszu i podejmowaniu decyzji usprawniających jego działalność.

W 2012 roku na bieżąco była doskonalona organizacja pracy Biura, celem dostosowania jej do aktualnych potrzeb, także związanych z obsługą projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Przeciętne zatrudnienie w 2012 roku wyniosło (w przeliczeniu na etaty) 103,1 etatu.

W Funduszu funkcjonuje (wdrożony w 2003 roku) zintegrowany system zarządzania jakością i środowiskowego, zgodny z wymaganiami międzynarodowych norm: ISO 9001:2008 oraz ISO 14001:2004. W kwietniu 2012 roku zostało przeprowadzone badanie satysfakcji liderów procesów i podprocesów Funduszu za rok 2011.

Fundusz poddał również weryfikacji „Deklarację Środowiskową EMAS WFOŚiGW w Katowicach”. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 20 lipca 2012 roku poinformował, że utrzymał Fundusz w rejestrze organizacji zarejestrowanych w systemie ekozarządzania i audytu EMAS, pod numerem PL 2.24-002-6.

Przestrzeganie zasad zawartych w Księdze Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskowego należy do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników Funduszu. Zapewnia to, że istotne dla spełniania celów jakościowych i środowiskowych czynności związane z planowaniem, realizacją, pomiarem, analizą i doskonaleniem procesów są objęte pełnym nadzorem i udokumentowane.

W ramach audytu wewnętrznego prowadzonego w Funduszu na podstawie ustawy o finansach publicznych w 2012 roku wykonano zadania audytowe (zapewniające i czynności doradcze) dotyczące:

- gospodarki kasowej,
- stosowania w Funduszu przepisów ustawy z dnia 05.08.2010 roku o ochronie informacji niejawnych z uwzględnieniem aspektów informacji publicznej (ustawa z dnia 06.09.2001 roku o dostępie do informacji publicznej),
- zasad kwalifikacji rzeczowych składników majątkowych do środków trwałych,
- realizacji w Funduszu standardów kontroli zarządczej, o których mowa w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku.

Przekazano do Ministerstwa Finansów informację o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego za dany rok sprawozdawczy.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych prowadzono kontrolę zarządczą obejmującą zarządzanie ryzykiem. Przeprowadzono udokumentowaną analizę ryzyka na poziomie operacyjnym i strategicznym. W wyniku analizy wprowadzono modyfikacje usprawniające funkcjonujące procedury.

Beneficjenci Funduszu dostrzegają jego efektywność i transparentność działania. Efekty pracy Funduszu znajdują społeczne uznanie. Fundusz jest postrzegany jako instytucja wspierająca poprawę warunków środowiska i w tym zakresie realizująca ważne zapotrzebowanie społeczności regionu.

Fundusz został uhonorowany:

- nagrodą - PHOENIX SARIENSIS, którą od trzynastu lat otrzymują instytucje, organizacje, stowarzyszenia, firmy i osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju Żor,
- złotym certyfikatem i tytułem Mecenasa Edukacji Ekologicznej 2012 przyznany przez Fundację Ekologiczna Arka,
- nagrodą Klubu Gaja „Kryształowego Czarodziejskiego Drzewa” za wspieranie programu edukacji ekologicznej Święto Drzewa,
- wyróżnieniem przyznany przez Fundację na rzecz Zdrowia Dzieci i Młodzieży Regionu Śląsko - Dąbrowskiego im. Grzegorza Kolosy jako instytucja wspierająca wyjazdy wypoczynkowe dzieci i młodzieży ze Śląska do czystych ekologicznie miejscowości.

3. WSPÓŁDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

3.1. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI I ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ

Fundusz współpracował z samorządem Województwa Śląskiego w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w regionie. W szczególności Zarządowi Województwa przekazano Sprawozdanie z działalności Funduszu za 2011 rok oraz inne sprawozdania i informacje.

Współpracowano na bieżąco z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, zwłaszcza z Wydziałem Ochrony Środowiska.

Dofinansowano również zadania realizowane przez samorząd Województwa Śląskiego z zakresu gospodarki wodnej oraz edukacji ekologicznej.

Pracownicy Funduszu prowadzili konsultacje z grupami beneficjentów reprezentujących samorządy gmin i powiatów, przedsiębiorców, spółdzielców i firm komunalnych na temat podstawowych zasad i warunków obowiązujących przy dofinansowaniu ze środków Funduszu zadań służących ochronie środowiska. Ekspertci Funduszu zapraszani byli do udziału w szkoleniach i naradach poświęconych możliwościom wsparcia przez Funduszu proekologicznych inwestycji. Fundusz obejmował swym patronatem odbywające się w województwie śląskim konferencje, seminaria poświęcone tematyce ochrony środowiska oraz ekologiczne targi i wystawy.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Funduszu, podczas organizowanych przez samorządy konferencji, wyjaśniali problemy związane z przygotowaniem do wdrożenia znowelizowanej ustawy o czystości i porządku w gminach.

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w cyklicznie odbywających się spotkaniach Instytucji Wdrażających z Instytucją Pośredniczącą POiŚ, którą jest Ministerstwo Środowiska oraz w innych roboczych naradach organizowanych przez Ministerstwo. Z udziałem Wiceminister Środowiska Anety Wilmańskiej, podsumowano 5-letni czas realizacji tego- wyjątkowego w historii Europy- programu pomocowego dla Polski. Realizowanych na terenie województwa śląskiego 56 ważnych inwestycji służących ochronie środowiska jest w ścisłej czołówce krajowej pod względem wdrażania programów dofinansowanych z programu operacyjnego.

Uczestniczono w konferencji podsumowującej pierwszy rok wdrażania Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły. W obecności przedstawicieli pięciu wojewodów, Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej z Krakowa i Gliwic oraz Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej tworzących Komitet Sterujący Programu, podsumowano pierwsze doświadczenia z jego wdrażania.

Kontynuowano współpracę ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach, która dotyczyła:

- opiniowania ważniejszych zadań związanych z ochroną przeciwpowodziową przez Wydział Zarządzania Kryzysowego,
- dofinansowania przedsięwzięć realizowanych przez Urząd Wojewódzki bądź jednostki podległe Wojewodzie Śląskiemu, w tym:
 - prowadzenia stałych pomiarów stanu środowiska w ramach regionalnego monitoringu środowiska, wydania rocznych raportów o stanie środowiska,
 - doposażenia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w sprzęt do usuwania skutków powodzi oraz przeciwdziałania skutkom poważnych awarii przemysłowych oraz katastrof chemicznych i ekologicznych.

Fundusz współpracował z Narodowym Funduszem oraz innymi wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie:

- przygotowania przedsięwzięć planowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności,
- współfinansowania przedsięwzięć z udziałem zagranicznych środków pomocowych, przede wszystkim Funduszu Spójności,
- doskonalenia procedur związanych z dofinansowaniem przedsięwzięć ekologicznych,
- uczestnictwa w pracach grypy roboczej Wspólnej Strategii Działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013 – 2016 z perspektywą do 2020 roku,
- wymiany informacji o złożonych wnioskach z terenu województwa śląskiego i zawartych umowach z Narodowym Funduszem.

Dodatkowo Fundusz dysponował środkami udostępnionymi przez Narodowy Fundusz (zgodnie z umową udostępnienia środków zawartą 31.12.2010 roku) w celu udzielania beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

Płaszczyzną stałej wymiany opinii i koordynacji działań wojewódzkich funduszy był Konwent Prezesów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusz był reprezentowany na wszystkich spotkaniach Konwentu.

W 2012 roku kontynuowana była współpraca z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w zakresie dofinansowania zadań w ramach bankowych linii kredytowych, w tym między innymi linii kredytowej pn. „Dom Energooszczędny” przeznaczonej na dofinansowanie budowy domów o niskim zużyciu energii oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych.

3.2. KONTAKTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA FUNDUSZU

Z myślą o realizacji celów dotyczących jakości i zapewnienia zadowolenia klientów Funduszu oraz innych zainteresowanych stron, przez cały rok 2012, pracownicy Funduszu uczestniczyli na bieżąco w seminariach, konferencjach i innych spotkaniach konsultacyjnych.

Podczas konferencji prasowej, która odbyła się na terenie Ośrodka Edukacji Ekologicznej przy Pokazowej Zagrodzie Żubrów w Pszczynie, publicznie przedstawiono szczegóły najważniejszych zmian w Zasadach udzielania dofinansowania ze środków Funduszu.

Na początku roku Fundusz zorganizował konkurs pn. „Eko za Euro” dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu województwa śląskiego na najlepsze fotografie miejsc dokumentujących realizację inwestycji związanych z programem Infrastruktura i Środowisko, dla których Fundusz jest Instytucją Wdrażającą POIiŚ. Przyznano 2 wyróżnienia, 3 nagrody dla uczestniczących uczniów oraz nagrodę specjalną dla nauczyciela – opiekuna.

Przyznano nagrody w konkursie „EkoAktywni”. „EkoAktywni” to organizacje prowadzące działalność lub realizujące programy z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony przyrody, profilaktyki zdrowotnej dzieci, na terenach których występują przekroczenia standardów jakości środowiska. Celem rywalizacji było zachęcenie organizacji do zwiększonej działalności w zakresie szeroko pojętej edukacji ekologicznej i nagrodzenie za prowadzoną dotychczas aktywność. Jury konkursu oceniało działania podejmowane w ciągu ostatnich dwóch lat. Spośród 32 zgłoszonych kandydatów wybrano 9 laureatów i przyznano 7 wyróżnień.

Aktywnie uczestniczono w pracach Narodowej Rady Ekologicznej XIII Edycji Narodowego Konkursu „Przyjaźni Środowisku”. Konkurs odbywa się pod honorowym patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, a Radzie Ekologicznej przewodniczy Małżonka Prezydenta RP Anna Komorowska.

Po raz dziewiętnasty wręczono Zielone Czeki - nagrody finansowe Funduszu. Od 1994 roku otrzymują je osoby wyróżniające się w działalności proekologicznej na terenie województwa śląskiego. Jest to jedyna w Polsce tego rodzaju nagroda przyznawana za działalność ekologiczną osobom indywidualnym podejmującym działania na rzecz środowiska naturalnego poza swymi obowiązkami zawodowymi. Kandydatów do nagrody Zielonych Czeków zgłaszały instytucje ochrony środowiska z terenu województwa śląskiego, organizacje pozarządowe o charakterze regionalnym, szkoły wyższe i instytucje naukowe, izby gospodarcze, Klub Publicystów Ochrony Środowiska EKOS oraz Komisja Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Śląskiego. W 2012 roku, nominowano do Zielonych Czeków 64 osoby. Przyznano 7 nagród, w tym 6 indywidualnych i 1 zespołową.

Przedstawiciele Funduszu, jak co roku, wzięli udział w Międzynarodowych Targach Ochrony Środowiska POLEKO odbywających się w Poznaniu od 20 do 23 listopada. Od dwudziestu czterech lat to największe targi ochrony środowiska i gospodarki komunalnej w Europie Środkowo-Wschodniej.

Fundusz regularnie przekazywał w mediach regionalnych i ogólnopolskich informacje o działaniach w zakresie wspierania przedsięwzięć proekologicznych oraz o formach udzielanej pomocy, a także o roli i znaczeniu Funduszu w systemie finansowania ochrony środowiska w regionie. Odbywało się to za pośrednictwem prasy, radia, telewizji i internetu. Poświęcone temu były także cztery konferencje prasowe z udziałem dziennikarzy mediów regionalnych i ogólnopolskich publicystów ekologicznych.

Fundusz prowadzi stronę internetową (www.wfosigw.katowice.pl), będącą najczęstszym źródłem informacji o działalności Funduszu. Na stronie znaleźć można informacje o:

- zasadach dofinansowania zadań proekologicznych,
- wzorach i wykazach dokumentów wymaganych w procedurach przyznawania dotacji i pożyczek oraz umarzania pożyczek,
- Funduszu Spójności,
- strukturze organizacyjnej, polityce jakości i środowiskowej, przyznanych certyfikatach,
- bieżącej działalności organów Funduszu,
- akcjach i przedsięwzięciach dofinansowanych przez Fundusz.

Na stronie internetowej znajduje się także aktywna zakładka „Strefa Beneficjenta”, w której śledzić można stan realizacji złożonych wniosków oraz zawartych umów.

Fundusz prowadził politykę informacyjną także poprzez:

- elektroniczny Biuletyn Informacji Publicznej (<http://bip.wfosigw.katowice.pl>),
- biuletyn (w wersji elektronicznej) informujący o najważniejszych decyzjach podejmowanych w Funduszu, o roli i skali pomocy finansowej oferowanej przez Fundusz w 2010 roku,
- biuletyn informujący o działalności Funduszu jako Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w latach 2007-2012,
- elektroniczny newsletter informujący co tydzień media i samorzady województwa śląskiego o najważniejszych, bieżących wydarzeniach z udziałem przedstawicieli Funduszu rozsyłany do gmin i mediów w województwie śląskim,
- internetowy kwartalnik "Eko Info", w którym pracownicy Funduszu zamieszczają artykuły na temat zagadnień związanych z tematyką zadań dofinansowanych przez Fundusz; za pomocą newslettera treść kwartalnika dociera do samorządowców w gminach i powiatach wszystkich subregionów województwa śląskiego,
- zakładkę strony internetowej pn. "Fundusz dzieciom" prezentującą w ciekawej formie informacje o skierowanych dla dzieci i młodzieży działaniach w zakresie edukacji ekologicznej dofinansowywanych przez Fundusz.

IV. PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

1. WDRAŻANIE POIŚ

W 2012 roku Fundusz w dalszym ciągu wypełniał obowiązki wynikające z Porozumienia zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla priorytetu: I. Gospodarka wodno-ściekowa i II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (wraz z późniejszymi aneksami). Na mocy tego porozumienia Fundusz pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP II) dla projektów o wartości całkowitej poniżej 25 mln euro, realizując nałożone na niego liczne zadania.

Na podstawie odrębnego porozumienia zawartego 14 listopada 2007 r. (wraz z późniejszymi aneksami) z Narodowym Funduszem, zaakceptowanego przez Ministra Środowiska, Fundusz pełni rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla projektu indywidualnego pn.: „Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami w Sosnowcu”.

W 2012 roku ogłoszono dwa nabory wniosków w trybie konkursowym w ramach następujących działań:

- działanie 1.1. *Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM* (konkurs nr 7/POIŚ/1.1/04/2012),
- działanie 2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych* (konkurs nr 6/POIŚ/2.1/06/2012).

Łącznie na ogłoszone konkursy wpłynęło 7 wniosków o dofinansowanie, które zostały przez Fundusz ocenione zgodnie z przysługującymi kompetencjami w tym zakresie.

W 2012 roku pracownicy Funduszu (koordynatorzy projektów) monitorowali realizację 14 projektów. Szczegółowe informacje na temat projektów POIŚ wdrażanych przez Fundusz zamieszczono w załączniku nr 2 - *Zestawienie projektów finansowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko monitorowanych przez WFOŚiGW w Katowicach*.

Oprócz bieżących spotkań i rozmów telefonicznych koordynatorzy projektów przeprowadzali wizje lokalne w miejscach realizacji projektów.

W 2012 roku beneficjentom wypłacono środki w kwocie 53 364 tys. zł. Szczegółowe informacje na temat środków unijnych przekazanych beneficjentom zamieszczono w załączniku nr 3 - *Zestawienie płatności na rzecz beneficjentów w 2012 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*.

Fundusz pełniąc funkcję instytucji pośredniczącej II stopnia certyfikował wydatki w kwocie ponad 100 mln zł.

Zestawienie wydatków certyfikowanych w poszczególnych projektach w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko zamieszczono w załączniku nr 4.

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w cyklicznie odbywających się spotkaniach Instytucji Wdrażających z Instytucją Pośredniczącą. Fundusz był również inicjatorem i organizatorem spotkań roboczych, których celem była wymiana doświadczeń instytucji pośredniczących II stopnia we wdrażaniu POIŚ. W zorganizowanym w marcu 2012 roku w Częstochowie spotkaniu wzięli udział przedstawiciele niemal wszystkich wojewódzkich funduszy.

Fundusz był również organizatorem dwóch konferencji dla mediów dotyczących wdrażania projektów środowiskowych zgłaszanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Fundusz podejmował działania informacyjne i szkoleniowe mające na celu zapoznanie potencjalnych beneficjentów z warunkami ubiegania się o dofinansowanie z POIŚ. Z beneficjentami, którzy

otrzymali już dofinansowanie przeprowadzono konsultacje dotyczące praktycznych aspektów realizacji projektów. W 2012 roku pracownicy Funduszu udzielili ponad 1 700 informacji drogą telefoniczną i blisko 400 drogą elektroniczną i pisemną. Informacje związane z realizacją POIiŚ zostały zaprezentowane w 24 audycjach radiowych i telewizyjnych oraz 36 publikacjach prasowych. Organizowano również szkolenia oraz spotkania robocze z podmiotami, które wyrażały zainteresowanie złożeniem wniosku. Opracowano i rozpowszechniono materiały informacyjne dotyczące Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Z prowadzonych przez Fundusz działań w 2012 roku zostało sporządzonych dwanaście sprawozdań miesięcznych, sprawozdanie okresowe i sprawozdanie roczne.

Pracownicy Funduszu są również ekspertami biorącymi w udział w pracach Grupy Roboczej, działającej przy Instytucji Pośredniczącej, w zakresie oceny projektów według kryteriów merytorycznych II stopnia.

Część wydatków związanych z wdrażaniem POIiŚ jest współfinansowana ze środków Pomocy Technicznej. W 2012 roku Fundusz złożył 4 wnioski o płatność, w tym jeden wniosek rozliczający IV kwartał 2011 roku oraz trzy wnioski rozliczające wydatki za I, II i III kwartał 2012 roku. Łączna kwota refundacji wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Fundusz ze środków Unii Europejskiej wyniosła w 2012 roku 2 179 tys. zł (w tym ponad 600 tys. zł za IV kwartał 2011 roku).

Działalność Funduszu w zakresie wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko jest wysoko oceniana. Fundusz zajął II miejsce (spośród 18 instytucji) w ogólnopolskim rankingu Ministerstwa Środowiska oceniającego efektywność wdrażania Instytucji Wdrażających część środowiskową POIiŚ za 2011 rok.

2. KONTROLA W RAMACH POIiŚ

W 2012 roku Fundusz prowadził działania kontrolne związane z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na podstawie planów kontroli lub doraźnie w następujących obszarach:

- kontrole na miejscu realizacji projektu,
- kontrole procedur zawierania umów oraz aneksów do umów,
- kontrole (autoryzowanie) wniosków beneficjentów o płatność.

Kontrole projektów na miejscu miały na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu, w tym sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu w realizacji projektu oraz poniesionych wydatków przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne ze stanem rzeczywistym, a także weryfikację, czy współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone oraz czy wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi.

W 2012 roku przeprowadzono trzy kontrole na miejscu, zakończone w każdym przypadku wydaniem zaleceń pokontrolnych.

Wykaz przeprowadzonych w 2012 roku kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przedstawia Załącznik nr 5.

Kontrole procedur zamówień publicznych miały na celu sprawdzenie, czy umowy są zawierane zgodnie z prawem, w szczególności, czy przestrzegane są zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Przeprowadzono 30 kontroli procedur zawierania umów (w tym 11 kontroli aneksów do umów). Z ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli, 14 kontroli było zaplanowanych, a 16 doraźnych. Łącznie sporządzono 30 opinii, w których przedstawiono nieprawidłowości występujące w przeprowadzonych

przetargach, oraz określono związane z nimi korekty kosztu kwalifikowanego. Podczas przeprowadzonych kontroli:

- w 11 przypadkach nie stwierdzono uchybień, wynik kontroli: bez zastrzeżeń,
- w 8 przypadkach stwierdzono uchybienia nie powodujące skutków finansowych, (bez nałożenia korekty finansowej), wynik kontroli: z nieistotnymi zastrzeżeniami,
- w 11 przypadkach stwierdzono uchybienia powodujące skutki finansowe zakończone nałożeniem korekty finansowej, wynik kontroli: z istotnymi zastrzeżeniami.

Wykaz kontroli procedur zawierania umów oraz aneksów do umów w 2012 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko stanowi Załącznik nr 6.

Kontrole wniosków o płatność, obejmowały weryfikację załączonych dokumentów rozliczeniowych oraz sprawdzenie kwalifikowalności poszczególnych wydatków, a w szczególności:

- zgodności zakresu wykonanych prac z umową,
- zgodności poniesionych wydatków z zasadami kwalifikowania wydatków zawartymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków,
- autoryzację kwoty wydatków uznanych za kwalifikowane.

W 2012 roku przeprowadzono 68 weryfikacji wniosków o płatność zakończonych autoryzacją, w tym 52 rozliczających środki Unii Europejskiej na łączną kwotę 98 902 510,08 zł.

Wykaz kontroli wniosków o płatność zakończonych autoryzacją w 2012 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przedstawia Załącznik nr 7.

V. GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI W 2012 ROKU

Fundusz gospodarował środkami finansowymi zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów ustawy o rachunkowości i Rozporządzenia Rady Ministrów z 16.11.2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu poprzedzała ocena zgodności z zasadami dofinansowania zadań, analiza wielkości planowanego efektu ekologicznego i kosztu jego uzyskania oraz ocena zabezpieczenia udzielanych pożyczek. Wypłata środków następowała w formie refundacji zweryfikowanych wydatków lub zaliczkowo w ratach, z uwzględnieniem zasady wypłaty kolejnych rat dopiero po zaakceptowaniu przez Fundusz rozliczenia kwot uprzednio wypłaconych. Prowadzone były kontrole realizacji rzeczowej i finansowej zadania u beneficjenta.

Fundusz prowadzi księgi rachunkowe w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości. Sprawozdanie finansowe Funduszu za 2012 rok zostało poddane badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta wpisanego na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. Wyboru rewidenta POL-TAX Sp. z o.o. w Warszawie, dokonała Rada Nadzorcza Funduszu w ramach przeprowadzonego postępowania zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych. W przedstawionej opinii Rewident potwierdza, że zbadane sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową Funduszu.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Radę Nadzorczą a organ nadzoru uznał podjętą uchwałę za zgodną z przepisami prawa.

Sprawozdanie OŚ- 4w/n roczne z gospodarowania Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - stanowi Załącznik nr 8.

1. BILANS

Suma bilansowa na koniec 2012 roku wyniosła 1 200 519 tys. zł i wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o ponad 40 629 tys. zł. Po stronie aktywów na zanotowaną zmianę złożył się wzrost środków pieniężnych oraz należności z tytułu udzielonych pożyczek udzielanych w ramach działalności statutowej. Suma wypłaconych kwot w ramach udzielnych pożyczek przekroczyła w 2012 roku 276 308 tys. zł. Na zmianę wartości aktywów istotny wpływ miało także zmniejszenie wartości posiadanych akcji i udziałów w wyniku prowadzonej polityki zmniejszania zaangażowania kapitałowego w innych podmiotach oraz stałej aktualizacji wyceny posiadanych aktywów.

W konsekwencji wyżej przywołanych zmian, nieznacznej zmianie uległa struktura aktywów. O 3% zwiększył się udział aktywów obrotowych który obecnie wynosi 26%. Na podstawie Planu finansowego Funduszu na rok 2013 można stwierdzić, że nie są to zmiany trwałe.

Odpowiednio do zmiany aktywów wzrosła wartość źródeł ich finansowania. Udział kapitału (funduszu) własnego podobnie jak w latach poprzednich przekracza 99%. Zysk za rok 2012 w kwocie 42 616 tys. zł pokrył wzrost wartości aktywów a jednocześnie zmniejszenie kapitału z aktualizacji wyceny (wraz ze zbyciem części posiadanych udziałów, jak zaznaczono przy opisie zmian po stronie aktywów) oraz zmniejszenie kwoty zobowiązań Funduszu.

Tabela nr 4. Wybrane pozycje bilansu

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Za rok 2011	Za rok 2012
I.	AKTYWA, z tego:	1 159 890	1 200 519
1.	Rzeczowe aktywa trwałe	7 841	7 612
2.	Należności długoterminowe	837 875	840 365
3.	Inwestycje długoterminowe	52 449	36 836
4.	Należności krótkoterminowe	220 620	222 382
5.	Inwestycje krótkoterminowe	41 061	93 127
II.	PASYWA, z tego:	1 159 890	1 200 519
1.	Kapitał (fundusz) własny, z tego:	1 158 120	1 200 143
1.1.	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 089 952	1 102 211

2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

W roku 2012 statutowe przychody Funduszu, uzyskiwane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, wyniosły 125 781 tys. zł i były niższe od uzyskanych w roku poprzednim o 10 478 tys. zł. Zanotowany spadek o 7,7% wpisuje się w tendencję obserwowaną już w latach ubiegłych (w roku 2011 zanotowano spadek o 14,8%). Analiza danych za okresy półroczne pozwala przewidywać zahamowanie tej tendencji.

Wydatki bezzwrotne zrealizowane przez Fundusz w 2012 roku, związane z dofinansowaniem ochrony środowiska i gospodarki wodnej, stanowiące koszt w rozumieniu rachunku wyników, wyniosły 98 465 tys. zł. W tej kwocie mieszczą się udzielone dotacje i dopłaty do oprocentowania kredytów, umorzenia udzielonych pożyczek a także wypłacone nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i przekazane gminom utracone dochody z tytułu podatku od nieruchomości (w wyniku ulg w związku z prowadzoną gospodarką wodną). Poziom finansowania bezzwrotnego był istotnie mniejszy od zrealizowanego w roku 2011 (150 759 tys. zł). Jest to spowodowane w części jako konsekwencja spadających przychodów statutowych, jednak zasadniczą przyczyną jest zmiana okresowości realizowanych wypłat. Wprowadzenie, w 2012 roku, nowego trybu kwalifikacji wniosków o dofinansowanie (omówionego w rozdziale VII), w odróżnieniu od naborów ciągłych powoduje, w pewnym zakresie, kumulację realizowanych płatności. W rezultacie odpowiedniemu wzrostowi będą podlegały wydatki realizowane w I kwartale 2013 roku i w tym zakresie nie stanowi to szkody dla osiągnięcia celów statutowych.

W okresie sprawozdawczym koszty działalności biura wyniosły 13 667 tys. zł. Zarząd przykłada dużą wagę do efektywności wykorzystania posiadanych zasobów, uzasadnienia i celowości ponoszonych kosztów działalności. W szczególności temu celowi służą procedury udzielania zamówień publicznych i kontroli zarządczej. Prowadzona jest ocena ogólnego poziomu ponoszonych kosztów, w odniesieniu do zakresu i skali prowadzonej działalności. Wskaźnik kosztów działalności skorygowanych o koszty obsługi POIiŚ w relacji do udzielonego finansowania w 2012 roku nie przekroczył poziomu 3%. Omawiając koszty działalności Funduszu należy zauważyć, za zapisem zawartym w Strategii działania Funduszu na lata 2013-2016, że koszty te mają pełne pokrycie w przychodach finansowych jakie Fundusz uzyskuje w wyniku prowadzonej działalności.

Przychody finansowe stanowią istotną pozycję rachunku wyników. Systematyczny wzrost wartości udzielanego finansowania w formie pożyczek generuje odpowiedni wzrost przychodów z odsetek. W 2012 roku uzyskano kwotę 32 895 tys. zł co oznacza 16% wzrost w relacji do roku poprzedniego.

Wynik finansowy nie jest obciążony podatkiem dochodowym od osób prawnych, ponieważ na mocy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Fundusz korzysta ze zwolnienia podmiotowego. Zysk netto w 2012 roku wyniósł 42 616 tys. zł. Zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej, podjętą na wniosek Zarządu, zysk w całości został przeznaczony na fundusz podstawowy, zwiększając możliwości finansowania celów statutowych w kolejnych latach.

Tabela nr 5. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Za rok 2011	Za rok 2012
1	Przychody	138 344	126 083
2	w tym opłaty i kary ekologiczne	136 258	125 781
3	Koszty	163 781	112 131
4	w tym wydatki związane z dofinansowaniem ochrony środowiska	150 759	98 465
5	koszty funkcjonowania organów i biura	13 022	13 667
6	Zysk (Strata)	-25 437	13 952
7	Pozostałe przychody operacyjne	2 961	2 222
8	w tym dotacja w ramach pomocy technicznej POiŚ	2 732	2 179
9	Pozostałe koszty operacyjne	9	1
10	Zysk (Strata) z działalności operacyjnej	-22 484	16 173
11	Przychody finansowe	39 292	40 516
12	w tym odsetki	37 410	39 771
13	Koszty finansowe	4 549	14 073
14	w tym aktualizacja wartości inwestycji	4 284	12 677
15	Zysk (Strata) z działalności gospodarczej	12 259	42 616
16	Zysk (Strata) brutto = netto	12 259	42 616

Sprawozdanie finansowe (bilans, rachunek zysków i strat) przedstawiono w Załączniku nr 9

VI. STRUKTURA FINANSOWANIA ZADAŃ

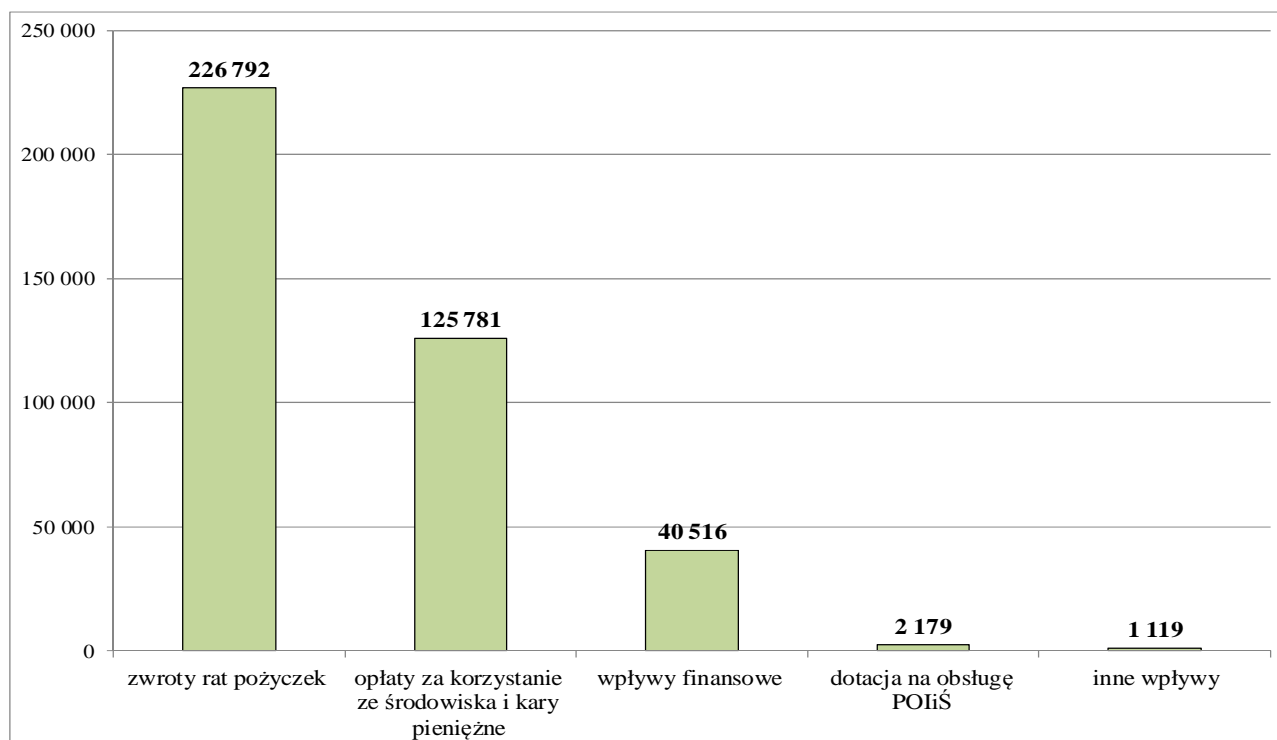
1. STRUKTURA WPŁYWÓW I WYDATKÓW

W strukturze wpływów środków finansowych od szeregu lat znaczące pozycje stanowią wpływy z tytułu:

- opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- zwrotów rat pożyczek i kredytów,
- odsetek od pożyczek i lokowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

Rys. 4. Wpływy Funduszu w 2012 roku

[w tys. zł]

W 2012 roku do Funduszu wpłynęło o 6 801 tys. zł mniej środków z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska w porównaniu do roku 2011. Nastąpił natomiast wzrost wpływów o 25 735 tys. zł z tytułu zwrotów rat pożyczek.

Zwiększyły się wpływy finansowe o 1 224 tys. zł, na które składały się m.in. przychody z oprocentowania udzielonych pożyczek i oprocentowania wolnych środków. W związku ze zwiększeniem dofinansowania w formie pożyczek udzielonego w 2012 roku i latach wcześniejszych osiągnięte zostały wyższe przychody odsetek z tytułu oprocentowania pożyczek.

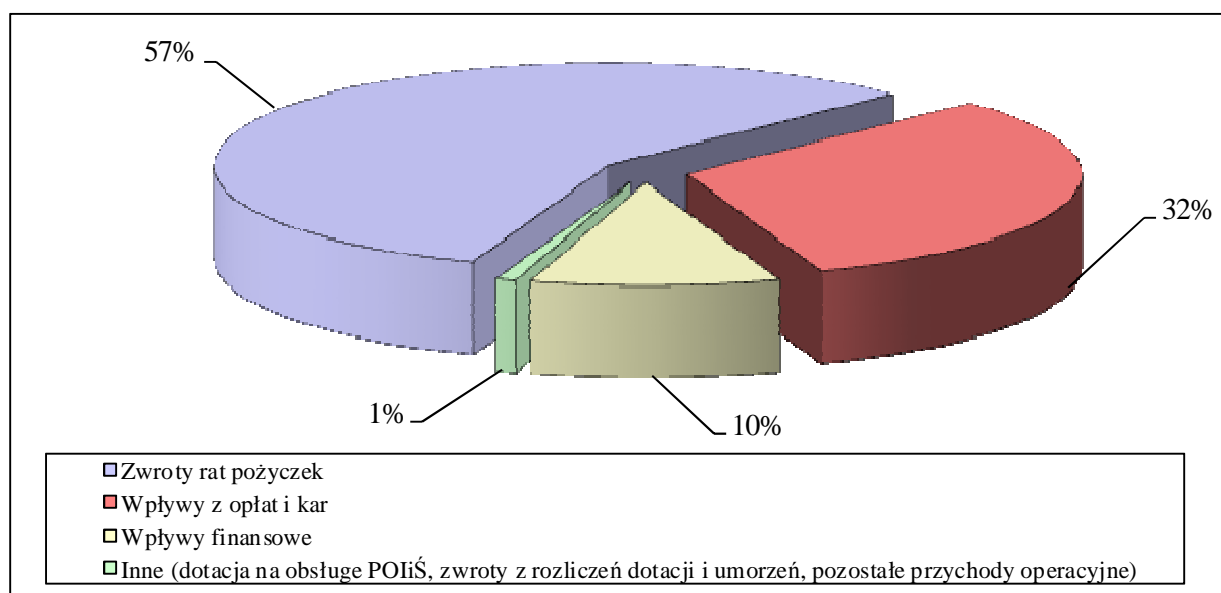
W 2012 roku Fundusz nie uzyskał wpływów z nadwyżki dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych.

Tabela nr 6. Struktura wpływów Funduszu w latach 2010-2012

[w tys. zł]

Lp.	Wpływy	2010	2011	2012
1.	Wpływy z opłat i kar:	156 226	132 491	125 781
1.1.	z opłat za korzystanie ze środowiska	156 041	132 345	125 544
1.2.	administracyjnych kar pieniężnych	185	146	237
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów	3 771	3 768	0
3.	Zwroty rat pożyczek	181 105	201 057	226 792
4.	Wpływy finansowe (z działalności Funduszu)	36 677	39 292	40 516
5.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa (dotacja na obsługę POiŚ)	1 140	2 732	2 179
6.	Inne (zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń, pozostałe przychody operacyjne)	2 175	4 298	1 119
Razem		381 094	383 638	396 387

Rys. 5. Struktura wpływów Funduszu w 2012 roku

Wydatki Funduszu w roku 2012 wyniosły 344 321 tys. zł, w tym w formie dotacji i dopłat do oprocentowania kredytów – 41 415 tys. zł, środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym – 12 489 tys. zł oraz pożyczek i kredytów – 276 292 tys. zł. Struktura wydatków przedstawiona została w Tabeli nr 7.

Wśród wydatków najwyższą kwotę stanowiły pożyczki i bankowe linie kredytowe – 80,2 %. Udział finansowania w formie dotacji oraz dopłaty do kredytów bankowych wynosił 12,0 % natomiast w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa – 3,6 %.

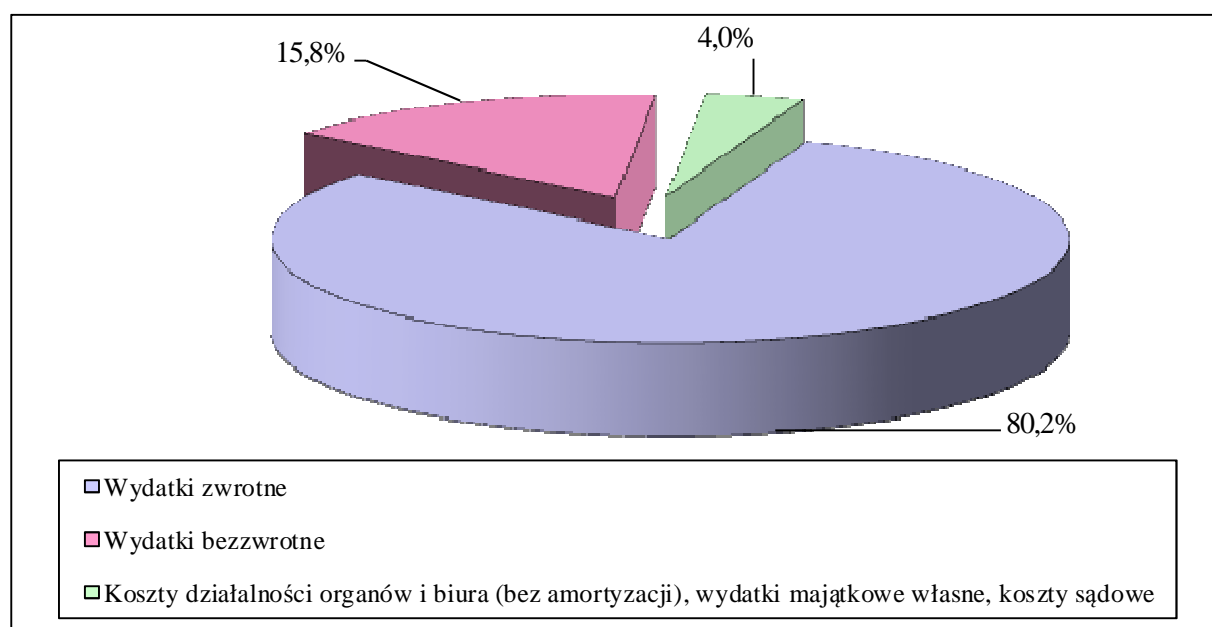
Koszty działalności organów i biura wyniosły 3,8 %, a pozostałe wydatki, na które składały się nagrody, wydatki majątkowe własne oraz zwrot gminom utraconych dochodów stanowiły 0,3 % wydatków ogółem.

Tabela nr 7. Struktura wydatków Funduszu w latach 2010-2012

[w tys. zł]

Lp.	Wydatki	2010	2011	2012
1.	Wydatki bezzwrotne (dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, przekazanie środków pjb, nagrody, zwrot gminom utraconych dochodów)	78 483	86 408	54 355
2.	Wydatki zwrotne (pożyczki i kredyty preferencyjne)	321 197	342 970	276 292
3.	Koszty działalności organów i biura (bez amortyzacji), wydatki majątkowe własne, koszty sądowe	11 758	12 696	13 674
Razem		411 438	442 074	344 321

Rys. 6. Struktura wydatków Funduszu w 2012 roku

2. POMOC FINANSOWA FUNDUSZU

W 2012 roku wysokość udzielonej pomocy finansowej Funduszu na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska (w tym umorzenia pożyczek) wyniosła 374 756 tys. zł.

Pomoc finansowa Funduszu w kwotach bezwzględnych była największa w stosunku do inwestycji związanych z ochroną atmosfery, ochroną wód i porządkowaniem gospodarki ściekowej, a w dalszej kolejności z gospodarką wodną, gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi a także z zapobieganiem poważnym awariom. Znaczna część pomocy aktywizowała również profilaktykę zdrowotną, ochronę przyrody i krajobrazu, edukację ekologiczną oraz zarządzanie środowiskowe w regionie.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najwyższą pomoc w wysokości 182 570 tys. zł udzielono na zadania z zakresu ochrony atmosfery (48,7 % udzielonej przez Fundusz pomocy).

Na inwestycje z zakresu ochrony wód wydatkowano 121 298 tys. zł (32,4 % pomocy udzielonej przez Fundusz).

Zadania w dziedzinie gospodarki wodnej otrzymały pomoc w wysokości 25 755 tys. zł (6,9 % pomocy udzielonej przez Fundusz), przeznaczoną przede wszystkim budowę i modernizację urządzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz inwestycje związane z zaopatrzeniem ludności w wodę pitną.

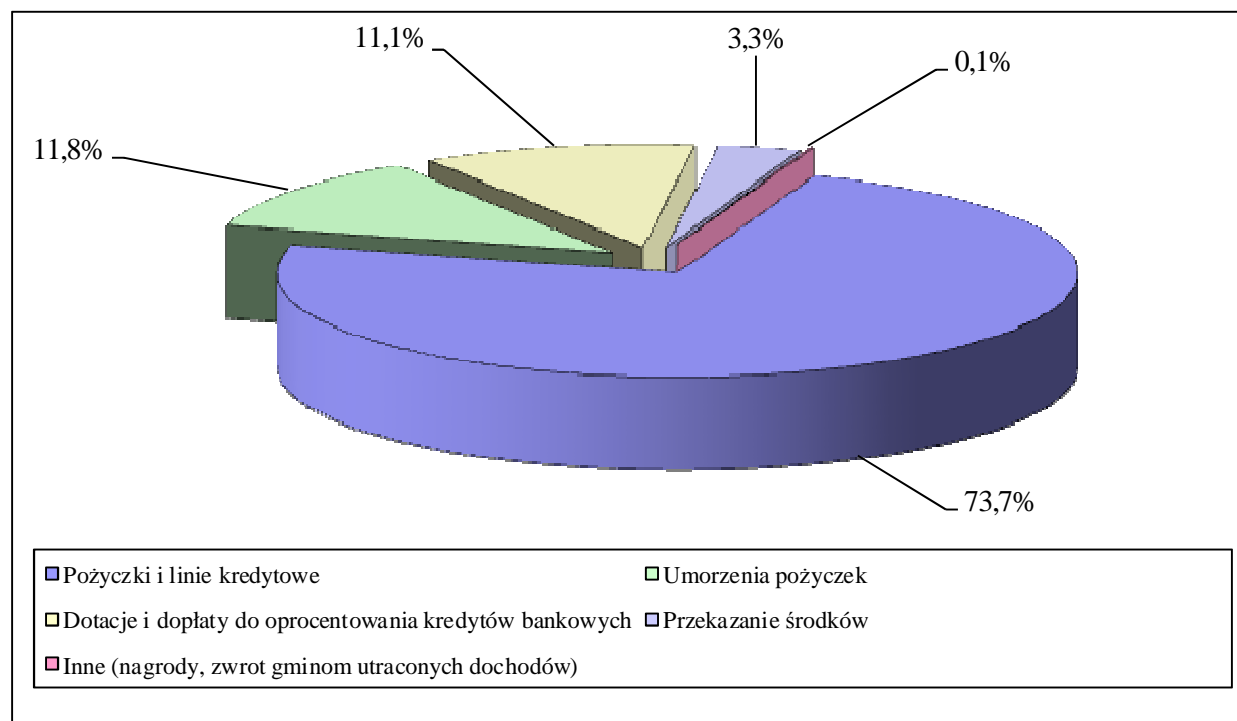
Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi wypłacono 17 473 tys. zł, (4,7 % kwoty udzielonej pomocy). Środki Funduszu przeznaczone zostały głównie na zadania związane z wykorzystaniem odpadów przemysłowych i komunalnych oraz zadań polegających na unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych, w tym likwidację mogiłników oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Na zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom wydatkowano 8 074 tys. zł (2,2 % kwoty udzielonej pomocy).

Pozostałe kierunki wydatkowania środków stanowią: profilaktyka zdrowotna, ochrona przyrody i krajobrazu, edukacja ekologiczna, badania, opracowania i ekspertyzy, badania stanu środowiska prowadzone w ramach monitoringu środowiska oraz wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska. Udział dofinansowania w ramach tych dziedzin wyniósł 4,7 % kwoty pomocy udzielonej przez Fundusz w 2012 roku.

Pozostały udział w wysokości 0,4 % udzielonej w 2012 roku przez Fundusz pomocy obejmował częściowe umorzenia pożyczek bez warunku przeznaczenia umorzonej kwoty na nowe zadanie ekologiczne, środki na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz inne wydatki (zwrot gminom utraconych dochodów).

Rys. 7. Formy pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz w 2012 roku

Z pomocy Funduszu korzystały samorządy i jednostki organizacyjne o charakterze publicznym, przedsiębiorcy, w tym komunalni, a także osoby fizyczne (bankowe linie kredytowe). W roku 2012 wydatki Funduszu w ponad 41% dotyczyły jednostek sektora finansów publicznych.

Podział wypłat środków Funduszu w 2012 roku ze względu na kategorie beneficjentów przedstawia się następująco:

- jednostki samorządu terytorialnego 132 187 tys. zł
- przedsiębiorcy (prywatni i publiczni) 163 120 tys. zł
- spółdzielnie 40 363 tys. zł
- pozostałe podmioty publiczne 21 910 tys. zł
- inne (m.in. fundacje, stowarzyszenia, kościoły, instytuty badawcze) 17 176 tys. zł

Tabela nr 8. Pomoc udzielona na dofinansowanie zadań w 2012 roku

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Udzielona pomoc						
		Dotacje	Przekazanie środków	Pożyczki	Umorzenia	Dopłaty do oprocent. kredytów	Linie kredytowe	Ogółem (3+4+5+6+7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Kierunki finansowania	40 552	12 489	273 210	41 255	863	3 082	371 451
1.	Ochrona zasobów wodnych	12 847	3 194	110 940	19 438	634		147 053
1.1.	Ochrona wód	8 330	245	95 089	17 000	634		121 298
1.2.	Gospodarka wodna	4 517	2 949	15 851	2 438			25 755
2.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	3 192		12 871	1 336	74		17 473
3.	Ochrona atmosfery	9 925	63	148 864	20 481	155	3 082	182 570
4.	Zapobieganie poważnym awariom	1 999	6 075					8 074
5.	Ochrona przyrody i krajobrazu	1 846	146					1 992
6.	Edukacja ekologiczna	2 839	5					2 844
7.	Zarządzanie środowiskowe	1 986	3 006	535				5 527
7.1.	Badania, opracowania i ekspertyzy	1 916	55	535				2 506
7.2.	Monitoring środowiska		2 951					2 951
7.3.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska	70						70
8.	Profilaktyka zdrowotna	5 918						5 918
II.	Pozostałe (umowy umorzenia bez przeznaczenia)				2 854			2 854
III.	Nagrody za działalność							420
IV.	Zwroty gminom utraconych dochodów							31
	Ogółem (I+II+III+IV)	40 552	12 489	273 210	44 109	863	3 082	374 756

3. FORMY FINANSOWANIA

3.1. FINANSOWANIE ZWROTNE

Finansowanie zwrotne stanowi główną formę dofinansowania zadań proekologicznych przez Fundusz. Dzięki udzielaniu finansowania zwrotnego stale wzrasta zasobność Funduszu, dając możliwość odnawiania kapitału służącego finansowaniu kolejnych zadań.

W 2012 roku wypłaty w formie pożyczek i kredytów z bankowych linii kredytowych wyniosły 276 292 tys. zł, w tym: w formie pożyczek wypłacono 273 210 tys. zł, a w ramach linii kredytowych obsługiwanych przez bank, ze środków Funduszu wypłacono 3 082 tys. zł.

Najwięcej pożyczek wypłacono na inwestycje w ochronie atmosfery oraz na budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków komunalnych. Na zadania te przeznaczono ponad 88% całości udzielonych pożyczek i kredytów.

Tabela nr 9. Finansowanie zwrotne

[w tys. zł]

Lp.	Kierunki finansowania	2010	2011	2012
1.	Ochrona wód	120 826	95 805	95 089
2.	Gospodarka wodna	8 052	17 950	15 851
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	31 551	23 439	12 871
4.	Ochrona atmosfery	160 283	205 171	151 946
5.	Badania, opracowania i ekspertyzy	485	605	535
Razem:		321 197	342 970	276 292

Fundusz współfinansował projekty inwestycyjne realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Przedsięwzięcia proekologiczne współfinansowane ze środków unijnych były wspierane w formie pożyczek preferencyjnych i pomostowych. Na współfinansowanie projektów z udziałem Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych wypłacono w 2012 roku 70 140 tys. zł (25% wydatków).

Oprocentowanie pożyczek udzielanych przez Fundusz ma charakter preferencyjny i w 2012 roku wyniosło 4,51%. W przypadku zadań o wysokiej efektywności ekonomicznej oprocentowanie było wyższe. Wysokość oprocentowania nie przekraczała poziomu stopy bazowej (4,91%) powiększonej o 3 punkty procentowe.

Średnie ważone oprocentowanie dla umów pożyczek udzielonych przez Fundusz w 2012 roku wynosiło 4,44%.

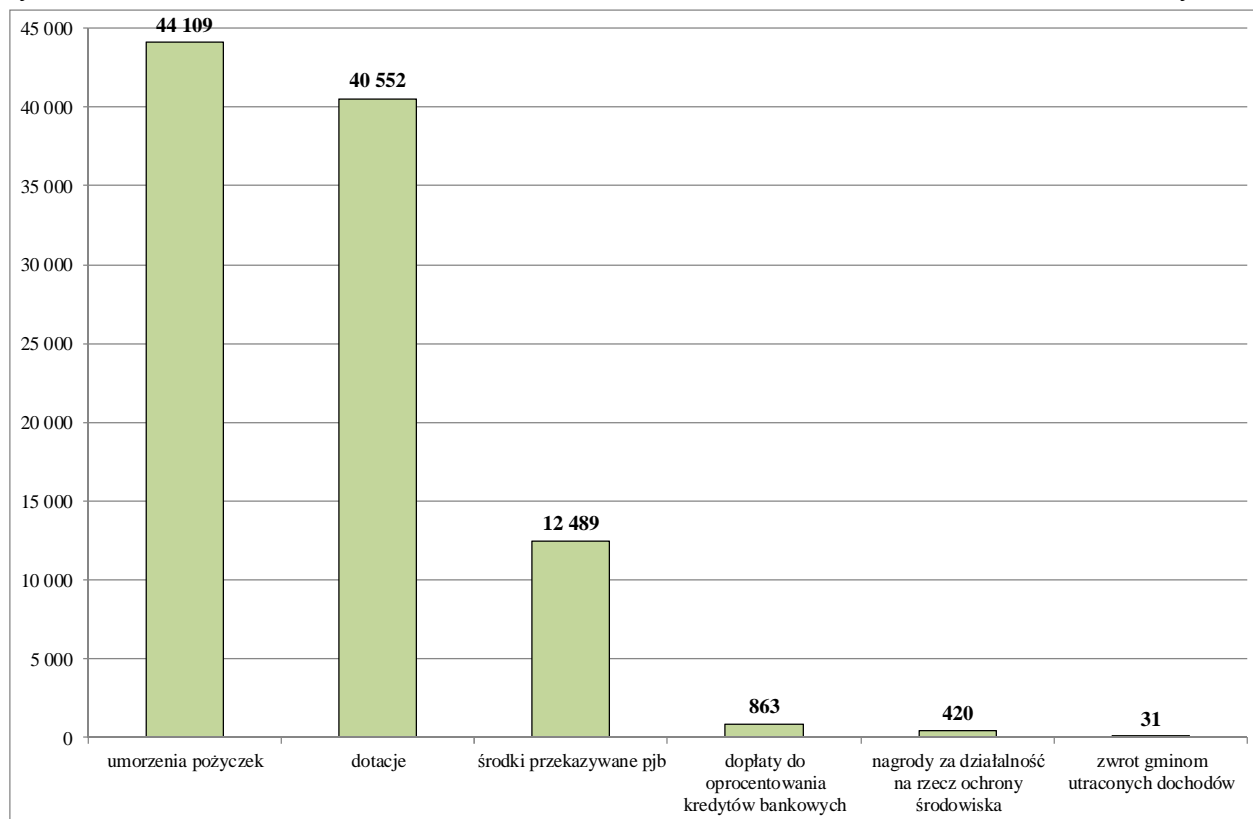
3.2. FINANSOWANIE BEZZWROTNE

Finansowanie bezzwrotne w 2012 roku wyniosło 98 464 tys. zł i obejmowało: umorzenia pożyczek, dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa, nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska oraz zwrot gminom utraconych dochodów.

Rys. 8. Finansowanie zwrotne w 2012 roku

[w tys. zł]

3.2.1 Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i przekazanie środków

W 2012 roku wypłacono środki finansowe w formie dotacji (łącznie z dopłatami do oprocentowania kredytów) oraz w ramach przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym w wysokości 53 904 tys. zł.

Dotacji na cele inwestycyjne wypłacono 24 617 tys. zł. Najwyższy poziom wydatków miał miejsce w odniesieniu do zadań z zakresu ochrony atmosfery i ochrony wód.

Na dotacje na cele bieżące wypłacono 15 935 tys. zł. W tym zakresie dofinansowanie w 2012 roku objęło przede wszystkim wydatki na profilaktykę zdrowotną dzieci, ochronę przyrody i krajobrazu, edukację ekologiczną oraz gospodarkę odpadami i ochronę powierzchni ziemi.

W 2012 roku kontynuowane były również dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych. Środki przekazywane były na podstawie umów kredytowych, które zostały zawarte przez wnioskodawców z bankami w 2012 r. oraz na podstawie umów zawartych w latach poprzednich. Razem wysokość dopłat Funduszu do oprocentowania kredytów bankowych w 2012 roku wyniosła 863 tys. zł. Zobowiązania na kolejne lata wynoszą 8 064 tys. zł.

W ramach środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa w 2012 roku wypłacono kwotę 12 489 tys. zł, w głównej mierze z przeznaczeniem na doposażenie w sprzęt do likwidacji zagrożeń ekologicznych jednostek Państwowej Straży Pożarnej województwa śląskiego, zadania realizowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej z zakresu ochrony przeciwpowodziowej oraz monitoring środowiska.

Wysokość wypłaconych środków w podziale na kierunki finansowania w latach 2010 - 2012 przedstawiono w Tabeli nr 10.

Tabela nr 10. Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych oraz przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym [w tys. zł]

Lp.	Kierunki finansowania	2010	2011	2012
1.	Ochrona wód	545	4 349	9 209
2.	Gospodarka wodna	13 889	23 452	7 466
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	2 965	11 655	3 266
4.	Ochrona atmosfery	18 396	13 548	10 143
5.	Zapobieganie poważnym awariom	15 185	12 675	8 074
6.	Ochrona przyrody i krajobrazu	6 825	4 930	1 992
7.	Edukacja ekologiczna	6 726	4 713	2 844
8.	Monitoring środowiska	3 177	2 763	2 951
9.	Badania, opracowania i ekspertyzy	2 930	1 668	1 971
10.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska	129	149	70
11.	Profilaktyka zdrowotna	6 992	6 256	5 918
	Razem	77 759	86 158	53 904

3.2.2 Umorzenia

W 2012 roku kwota umorzeń od udzielonych pożyczek wyniosła 44 109 tys. zł. Decyzje o umorzeniu podejmowała Rada Nadzorcza. Podstawowym warunkiem umorzenia części pożyczki było terminowe zakończenie i rozliczenie realizacji zadania, osiągnięcie określonego umową efektu ekologicznego i rzeczowego oraz spłata co najmniej 50% pożyczki. Pożyczkobiorca zobowiązany był także do wywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat i kar przewidzianych w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz ze zobowiązań na rzecz Funduszu.

Przy rozpatrywaniu wniosków o umorzenie pożyczki brane są pod uwagę zasady umarzania obowiązujące w Funduszu w dniu złożenia wniosku o umorzenie. Na wysokość umorzenia miały wpływ: sprawność realizacji inwestycji, zmiany efektów rzeczowych, ekologicznych lub terminów realizacji zadań, terminowość regulowania zobowiązań w stosunku do Funduszu.

W 2012 roku częściowe umorzenie mogło być udzielone do wysokości:

- 20% wykorzystanej pożyczki, bez warunku przeznaczenia umorzonej kwoty na nowe zadanie ekologiczne,
- 40% wykorzystanej pożyczki, pod warunkiem przeznaczenia umorzonej kwoty na realizację nowego zadania ekologicznego, zgodnego z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska, z zastrzeżeniem jednostek samorządu terytorialnego, dla których możliwe jest umorzenie do 45% wykorzystanej pożyczki, jeśli na mocy decyzji Ministra właściwego do spraw finansów publicznych, uprawnione są do poboru subwencji wyrównawczej w roku, w którym składany jest wniosek o umorzenie części pożyczki.

3.2.3 Nagrody za działalność

Fundusz może przyznawać nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska.

Nagrody w 2012 roku były przyznawane przez Fundusz między innymi:

- z okazji Dnia Ziemi tzw. „Zielone czeki”,
- w konkursie „EkoAktywni” skierowanym do organizacji społecznych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym prowadzących działalność lub realizujących programy z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony przyrody, profilaktyki zdrowotnej dzieci.

Łącznie w 2012 roku na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska wypłacono 420 tys. zł.

Wykaz nagród przyznanych przez WFOŚiGW w Katowicach w 2012 roku stanowi Załącznik nr 10.

3.2.4 Zwrot gminom utraconych dochodów

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 roku w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne obowiązki rekompensowania utraconych dochodów przekazano wojewódzkim funduszom.

W 2012 roku rozpatrzono pozytywnie 16 wniosków o zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne złożonych przez gminy województwa śląskiego. Łączna kwota wypłat w 2012 roku z tego tytułu wyniosła 31 145 zł. Dla porównania w 2011 roku wypłacono gminom 30 962 zł.

Wykaz gmin, które uzyskały w 2012 roku zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów pokrytych wodami jezior oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne stanowi Załącznik nr 11.

4. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI

Na dzień 31 grudnia 2012 r. Fundusz wykonywał prawa z akcji lub udziałów w siedmiu spółkach, z tego dwie spółki są w stanie upadłości, a pozostałe pięć prowadzi czynną działalność związaną z ochroną środowiska, w tym Bank Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie.

Fundusz wszedł w posiadanie akcji/udziałów w spółkach pod rządami ustawy Prawo ochrony środowiska, obowiązującej do końca 2009 roku, która przewidywała nabywanie przez wojewódzkie fundusze aktywów w spółkach, jeżeli ich statutowym lub ustawowym przedmiotem działalności była ochrona środowiska i gospodarka wodna. Ponadto zaangażowanie kapitałowe Funduszu w spółkach wynikało z zamiany zaległych wierzytelności z tytułu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kar na akcje lub udziały.

Z uwagi na niejednoznaczność zapisów ustawowych, obowiązujących od 2010 roku, a odnoszących się do prawa posiadania przez wojewódzkie fundusze akcji i udziałów, w momencie uzyskania stosownych interpretacji prawnych Ministerstwa Środowiska i Departamentu Prawnego Ministerstwa Skarbu Państwa, pozwalających Funduszowi na przekazanie na rzecz ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, akcji i udziałów spółek, których działalność statutowa nie była związana z ochroną środowiska w 2012 roku dokonano przekazania walorów siedmiu spółek.

W ciągu 2012 roku z ksiąg Funduszu zostały wykreślone dwie spółki, jedna w wyniku zakończenia procesu upadłościowego, druga z uwagi na realizację warunków zbycia wynikających z umowy kupna/sprzedaży udziałów.

Wartość księgowa wszystkich posiadanych przez Fundusz akcji i udziałów na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 36 836 279,00 zł. Z uwagi na silną tendencję spadkową kursu akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych dokonano aktualizacji wartości akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie należących do Funduszu, w kwocie 12 676 728,11 zł, która została zaksięgowana w koszty finansowe Funduszu.

Wartość akcji i udziałów spółek będących w posiadaniu WFOŚiGW w Katowicach - stan na 31.12.2012 r. przedstawiono w Załączniku nr 12.

5. POMOC PUBLICZNA

Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404) Fundusz jest podmiotem udzielającym pomocy publicznej w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Fundusz udzielał dofinansowania na zasadach określonych w rozporządzeniach Komisji Europejskiej oraz na podstawie zatwierdzonych przez Komisję Europejską programów pomocowych w zakresie ochrony środowiska.

Wykonując obowiązujące prawo Fundusz udzielał pomocy publicznej w ramach:

- pomocy regionalnej,
- pomocy horyzontalnej,
- pomocy de minimis.

Dofinansowanie spełniające kryteria dozwolonej pomocy otrzymało 147 podmiotów na realizację 197 zadań. Wartość pomocy brutto (rozumiana jako ekwiwalent dotacji brutto obliczony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach) wyniosła 13 531 tys. zł.

Podstawową formą udzielonej pomocy publicznej przez Fundusz były pożyczki warunkowo umorzone - 101 umów oraz pożyczki preferencyjne – 76 umów.

Wartość umów zakwalifikowanych jako pomoc publiczna, w stosunku do ogólnej wartości wynikającej z umów zawartych przez Fundusz w 2012 roku wynosi 16,1%. Dla porównania w 2011 roku wartość umów zakwalifikowanych jako pomoc publiczna do ogólnej wartości wynikającej z umów zawartych przez Fundusz wynosiła 26,3%.

Wykaz pomocy publicznej udzielonej przez WFOŚiGW w Katowicach w 2012 roku stanowi Załącznik nr 13.

Tabela nr 11. Pomoc publiczna udzielona w latach 2010 – 2012

Lp.	Forma pomocy	Liczba umów w szt.			Wartość pomocy brutto w tys. zł		
		2010	2011	2012	2010	2011	2012
1	Dotacje	70	68	72	3 606	4 150	2 612
2	Pożyczki preferencyjne	118	120	76	21 289	30 089	2 798
3	Dopłaty do oprocentowania kredytów	1	-	5	42	-	119
4	Bankowe linie kredytowe	4	2	-	449	51	-
5	Pożyczki warunkowo umorzone	47	45	101	10 438	17 732	7 136
6	Odroczenie terminu płatności	14	11	6	358	659	866
Razem		254	246	260	36 182	52 681	13 531

6. WYDATKI MAJĄTKOWE WŁASNE

Wydatki majątkowe Funduszu w roku 2012 wyniosły 465 tys. zł. Inwestycje własne Funduszu obejmowały między innymi wydatki na doposażenie w sprzęt komputerowy, wyposażenie techniczne biura, wydatki na Zintegrowany System Informatyczny oraz wymianę dwóch zamortyzowanych i wyeksploatowanych samochodów osobowych. Najwyższą pozycję (196 tys. zł) w wydatkach majątkowych Funduszu stanowił zakup kodów źródłowych, pozwalających na modyfikację systemu informatycznego.

VII. WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE ZADAŃ

1. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE ZADAŃ

Od 1 stycznia 2012 roku zmienione zostały zasady przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie zadań proekologicznych ze środków Funduszu. Modyfikacje dotyczyły wprowadzenia naborów wniosków o udzielenie dofinansowania w wyznaczonych terminach. Dzięki wprowadzeniu takiego systemu Fundusz mógł dofinansować zadania najlepiej przygotowane, przynoszące największe efekty ekologiczne przy najniższych kosztach.

W 2012 roku generalnie przeprowadzono po dwa nabory: pierwszy dotyczący zadań, dla których dofinansowanie zaczyna się w 2012 roku, a drugi dla zadań dla których dofinansowanie zaczyna się w 2013 roku.

Terminy oraz katalog obszarów dotyczących przedsięwzięć objętych naborami lub trybem konkursowym ogłoszony był na stronie internetowej Funduszu.

W przypadku pozostałych zadań dotyczących przedsięwzięć nie objętych naborami lub konkursami Fundusz przyjmował wnioski o udzielenie dofinansowania przez cały rok, w terminach umożliwiających ich rozpatrzenie przed rozpoczęciem dofinansowania.

W 2012 roku do Biura Funduszu wpłynęło 1 121 wniosków o dofinansowanie realizacji przedsięwzięć ekologicznych (w tym 373 wnioski w ramach naboru na 2013 rok) na łączną kwotę 945 699 tys. zł.

Zarząd i Rada Nadzorcza podjęły decyzje o dofinansowaniu 568 zadań, przeznaczając na ich realizację 190 868 tys. zł. Do dofinansowania ze środków Funduszu w 2012 roku przyjęto:

- 52 zadania z zakresu ochrony zasobów wodnych, w tym:
 - 32 zadania z zakresu ochrony wód,
 - 20 zadań z zakresu gospodarki wodnej,
- 40 zadań z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 178 zadań z zakresu ochrony powietrza i ochrony przed hałasem,
- 5 zadań z zakresu zapobiegania poważnym awariom,
- 24 zadania z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu,
- 129 zadań z zakresu edukacji ekologicznej dzieci,
- 132 zadania z zakresu profilaktyki zdrowotnej,
- 7 zadań z zakresu badań, opracowań i ekspertyz,
- 1 zadanie z zakresu monitoringu środowiska.

Procedura rozpatrywania wniosków nie została zakończona podjęciem decyzji o dofinansowaniu dla 186 wniosków z następujących przyczyn:

- rezygnacji wnioskodawców z realizacji zadań w 2012 roku,
- przeniesienia wniosków do rozpatrzenia w 2013 roku,
- wpływu wniosków niezgodnych z Listą przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2012 rok,
- braku uzupełnień w wymaganym terminie,
- braku zdolności kredytowej,
- niezgodności z obowiązującymi przepisami,

- braku efektywności ekologicznej realizowanych zadań,
- wysokiego wskaźnika jednostkowych nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do jednostki efektu ekologicznego.

Do Funduszu wpłynęły 3 wnioski o udzielenie promesy dofinansowania z przeznaczeniem na realizację wnioskowanych zadań. Organy Funduszu podjęły uchwały o udzieleniu promesy dofinansowania na kwotę 11 073 tys. zł.

Zestawienie wniosków o środki WFOŚiGW w Katowicach na 2012 rok przedstawiono w Załączniku nr 14.

W 2012 roku Rada Nadzorcza i Zarząd podjęły decyzję o dofinansowaniu zadań, w formie pożyczek, dotacji, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych i przekazania środków, w wysokości 190 868 tys. zł, w tym 190 407 tys. zł w oparciu o wnioski, które wpłynęły w roku 2012 i 460 tys. zł w odpowiedzi na wnioski z lat poprzednich (dofinansowanie na 2012 rok wyniosło 105 818 tys. zł).

Stan realizacji zadań przyjętych do dofinansowania w 2012 roku w podziale na kierunki finansowania ochrony środowiska przedstawiono w Załączniku nr 15.

2. ZAWARTE UMOWY

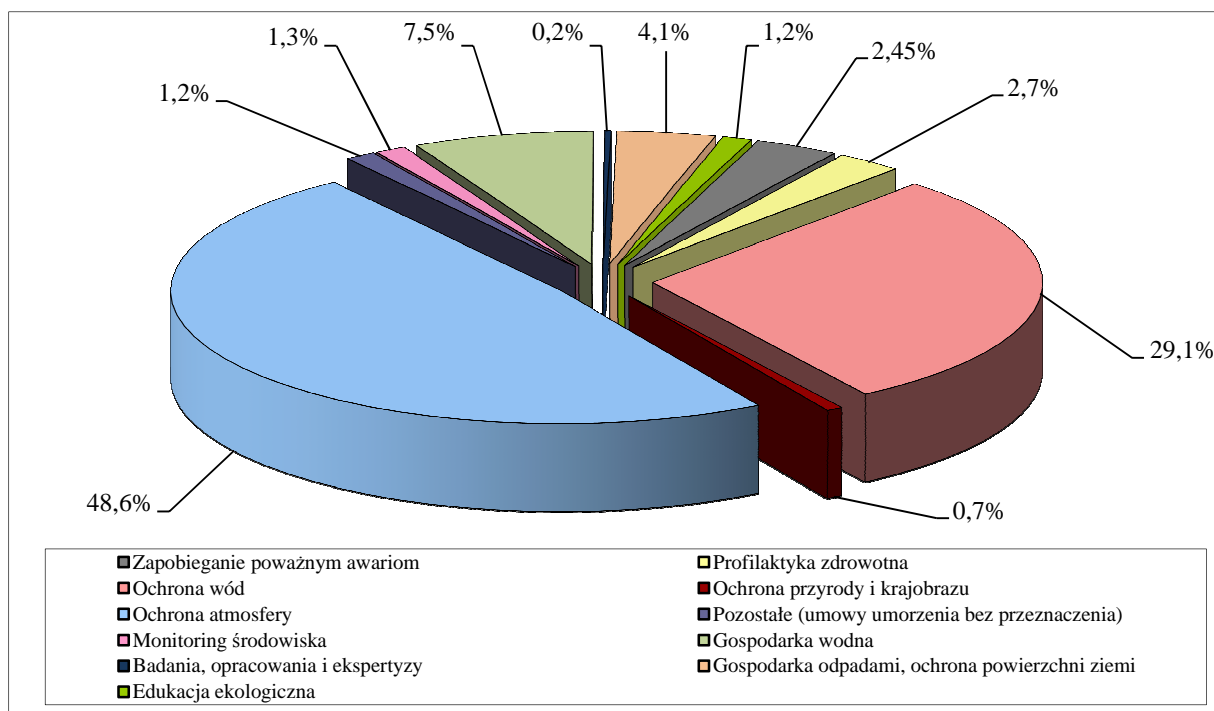
W 2012 roku zawarto 934 umowy o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu na kwotę ogółem 232 166 tys. zł. Struktura zawartych umów przedstawia się następująco:

- 372 umowy dotacji na kwotę 26 630 tys. zł,
- 24 umowy przekazania środków na kwotę 12 629 tys. zł,
- 243 umowy pożyczek na kwotę 145 653 tys. zł,
- 240 umów umorzenia pożyczek na kwotę 44 109 tys. zł,
- 49 umów w ramach bankowych linii kredytowych na kwotę 2 934 tys. zł,
- 6 umów na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych na kwotę 211 tys. zł.

Ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz w 2012 roku zawarto 11 umów na kwotę 179 tys. zł w celu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

Największa liczba zawartych umów w 2012 roku dotyczyła dofinansowania zadań z zakresu ochrony atmosfery - 433 umów. Największy udział finansowy w 2012 roku miały umowy, w ramach których dofinansowywano zadania mające na celu ochronę atmosfery – 49 %. Wysoki udział wartościowy miały także umowy na zadania z zakresu ochrony wód – 29 % oraz gospodarki wodnej – 7 %.

Zestawienie zbiorcze umów zawartych w 2012 roku ze środków WFOŚiGW w Katowicach przedstawia Załącznik nr 16.

Rys. 9. Struktura udzielonego dofinansowania (na podstawie umów zawartych w 2012 r.)

2.1. UMOWY DOTACJI, PRZEKAZANIA ŚRODKÓW I POŻYCZEK

Wyплаты środków Funduszu dokonywane są na podstawie umów dotacji, umów przekazania środków oraz umów pożyczek. Część umów stanowi umowy wieloletnie, z których wynikają zobowiązania do realizacji w latach następnych. Na koniec 2012 roku wielkość zobowiązań wynikających z zawartych umów wyniosła 171 094 tys. zł.

Wykaz zawartych w roku 2012 umów dotacji, przekazania środków i pożyczek zawierają Załączniki nr 16a, 16b i 16c.

2.2. UMOWY UMORZEŃ POŻYCZEK

W 2012 roku podpisano 240 umów, umarzając zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek na łączną kwotę 44 109 tys. zł.

Umorzenie pożyczki mogło być przeznaczone na realizację kilku przedsięwzięć z zakresu różnych dziedzin ochrony środowiska. W związku z powyższym występowały sytuacje, że w ramach jednej umowy, beneficjent przeznaczał uzyskaną z umorzenia kwotę pożyczki na realizację kilku zadań. Na potrzeby podziału, umorzonych w 2012 roku kwoty ogółem, uwzględniającego poszczególne kierunki wsparcia finansowego Funduszu liczba umów umorzenia wynosi 251.

Uzyskane z umorzeń środki, beneficjenci przeznaczyli w ponad 93 % na nowe zadania ekologiczne, zgodnie z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska. Najwięcej środków przeznaczone zostało na zadania z zakresu ochrony atmosfery 20 481 tys. zł oraz ochronę wód 17 000 tys. zł. W odniesieniu do części pożyczkobiorców możliwe było udzielenie umorzenia bez obowiązku przeznaczania umorzonych kwot na realizację zadań związanych z ochroną środowiska.

Zestawienie umów zawartych w wyniku podjętych decyzji o częściowym umorzeniu zawiera Załącznik nr 16d.

2.3. UMOWY W RAMACH BANKOWYCH LINII KREDYTOWYCH

W 2012 roku kontynuowana była utworzona w 2011 roku pilotażowa, pierwsza w kraju linia kredytowa „Dom energooszczędny” z przeznaczeniem na budowę obiektów energooszczędnych w zakresie obejmującym między innymi zakup i montaż urządzeń niekonwencjonalnych źródeł ciepła (pompy ciepła, kolektory słoneczne).

Realizowana była także umowa na bankową linię kredytową, obsługiwaną przez Bank Ochrony Środowiska S.A. (wybrany w drodze przetargu) w celu finansowania polepszenia jakości powietrza (dla systemów grzewczych i obiektów o zapotrzebowaniu mocy cieplnej do 200 kW).

Kredytowaniem objęte zostały następujące zadania:

- budowa, modernizacja lub wymiana na bardziej efektywne ekologicznie i energetycznie systemy grzewcze oraz układy technologiczne, przeznaczone do ogrzewania pomieszczeń, podgrzewania wody oraz wytwarzania ciepła technologicznego dla istniejących obiektów,
- budowa systemów z udziałem niekonwencjonalnych źródeł energii,
- zastosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających straty ciepła w obiektach, dla których pozwolenie na użytkowanie wydano przed 01.01.1986 r. wraz z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem poprzez składowanie odpadów zawierających azbest.

Łącznie podpisano 49 umów kredytowych na kwotę 2 934 tys. zł. Z bankowych linii kredytowych korzystały w głównej mierze osoby fizyczne realizujące przedsięwzięcia proekologiczne.

Wykaz zawartych w 2012 r. kredytów z bankowych linii kredytowych zawiera Załącznik nr 16e.

2.4. UMOWY DOPŁAT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH

W 2012 roku zawartych zostało 6 umów na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w łącznej wysokości 211 tys. zł. Beneficjenci dopłat zawarli umowy kredytowe z bankami w wysokości 2 495 tys. zł.

Dopłaty do oprocentowania kredytu bankowego są instrumentem finansowym powodującym efekt dźwigni w systemie finansowania ochrony środowiska. Wykorzystanie ich powoduje, że stosunkowo niewielka pomoc ze strony Funduszu akumuluje w ochronę środowiska nakłady o wielokrotnie większej wartości, pochodzące z systemu bankowego.

Wykaz zawartych w roku 2012 umów dopłat do oprocentowania kredytów bankowych zawiera Załączniki nr 16f.

VIII. EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE Z UMÓW ZAWARTYCH W 2012 ROKU

Ustawowym celem realizowanej przez Fundusz pomocy finansowej jest wspieranie działań mających za zadanie poprawę stanu środowiska naturalnego. Bezpośrednią miarą takiej poprawy są efekty rzeczowe i ekologiczne związane z realizacją inwestycji.

Wykaz efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2012 roku stanowi Załącznik nr 17.

1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

W wyniku realizacji umów zawartych w 2012 roku zaplanowana została realizacja:

- z zakresu ochrony wód:
 - 153,8 km kanalizacji sanitarnej,
 - 0,7 km kanalizacji deszczowej,
 - 72 szt. przepompowni ścieków,
 - 114 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - 2 924 szt. podłączeń do kanalizacji,
 - 3 zmodernizowanych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 4.510 m³/d,
- z zakresu gospodarki wodnej:
 - 49,2 km sieci wodociągowej, w tym wymiana 9 km sieci wodociągowych z azbestocementu,
 - 782 szt. przyłączy wodociągowych,
 - 3 zbiorniki magazynowe wody pitnej,
 - 1 stacja uzdatniania wody o wydajności 576 m³/d,
 - usuwanie szkód powodziowych: regulacja koryt rzek i potoków na długości 5,5 km,
 - przebudowa wałów 1,2 km obwałowań rzek,
 - regulacja koryt rzek na długości 5,2 km.

Do najważniejszych inwestycji obejmujących zakres ochrony wód, na które w 2012 roku udzielono dofinansowania należą zadania:

- Budowa kanalizacji sanitarnej Przystajni ul. Kolejowa i w Kuźnicy Starej-Etap V - zadanie realizowane przez Gminę Przystajń. W ramach zadania wybudowana zostanie sieć kanalizacji sanitarnej o całkowitej długości 8 968,0 mb oraz 5 przepompowni, ścieki ze 140 podłączeń do budynków w ilości około 75 m³/d oczyszczane będą w oczyszczalni ścieków w Pankach.
- Budowa kanalizacji w Gminie Łaziska Górne - inwestycja realizowana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Łaziskach Górnych. W ramach zadania wybudowane zostaną 2 przepompownie ścieków i ponad 20 km sieci a ścieki z 432 podłączeń do budynków w ilości około 472,2 m³/d, odprowadzane będą do oczyszczalni ścieków "Wschód" w Łaziskach Górnych. Oczyszczalnia ta będzie zmodernizowana w ramach przedmiotowej inwestycji, tak aby finalnie osiągnąć przepustowość na poziomie 3 040 m³/d (maksymalna przepustowość 4 240 m³/d).
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Gorzyce etap I – Błuszczów - zadanie realizowane przez Gminę Gorzyce. W ramach zadania wybudowana zostanie sieć kanalizacji sanitarnej

o całkowitej długości 16,3 km oraz 3 przepompownie ścieków. Ścieki z 220 podłączeń do budynków w ilości około 97,5 m³/d oczyszczane będą w oczyszczalni ścieków w Betsznicy.

- Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków w Gminie Chybie - etap I zadanie 2 - Gmina Chybie kontynuuje modernizację oczyszczalni ścieków w Chybiu, która zostanie doposażona w drugi bioreaktor. Wybudowana zostanie również sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości blisko 31 km wraz z 7 przepompowniami sieciowymi i 35 przydomowymi. Ścieki z 580 podłączeń do budynków w ilości około 190 m³/d oczyszczane będą w rozbudowanej oczyszczalni ścieków w Chybiu.
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Brzezinach Nowych, Brzezinach Kolonia, Sobuczynie i Wrzosowej. W ramach zadania Gmina Poczesna wybuduje sieć kanalizacji sanitarnej o całkowitej długości ponad 32 km oraz 5 przepompowni ścieków. Ścieki z 700 podłączeń do budynków w ilości około 380 m³/d oczyszczane będą w oczyszczalni ścieków w Częstochowie.
- Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Rydułtowy etap I - inwestycja realizowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim. W ramach zadania wybudowana zostanie sieć kanalizacji sanitarnej o całkowitej długości 9,5 km oraz 2 przepompownie ścieków. Ścieki ze 196 podłączeń do budynków w ilości około 142 m³/d oczyszczane będą w oczyszczalni "Rydułtowy".
- Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Rudziniec - etap II - w ramach zadania Gmina Rudziniec kontynuuje kolejny etap inwestycji. Realizacja zadania polega na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rudziniec. Oczyszczalnie powstaną na obszarze, na którym budowa kanalizacji sanitarnej z przyczyn technicznych i ekonomicznych jest nieuzasadniona. Przyjęcie takiego rozwiązania miało na celu stopniowe ale systemowe rozwiązanie problemu oczyszczania ścieków na terenie gminy. Etapem II objętych będzie 75 gospodarstw domowych. Całe przedsięwzięcie zakłada budowę 500 przydomowych oczyszczalni ścieków przez 6 lat trwania Programu. W 2011 r. w I etapie wybudowano 46 przydomowych oczyszczalni.

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, na które w 2012 roku udzielono dofinansowania należą zadania:

- Zabezpieczenie brzegów i dna potoku Okrajnik w km 0+000-2+050 (lokalnie) w miejscowości Okrajnik, Gmina Łękawica, powiat żywiecki, województwo śląskie - zadanie realizowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie ma na celu wykonanie na długości 2 050 mb. zabudowy regulacyjnej potoku Okrajnik zwiększającej bezpieczeństwo przeciwpowodziowe w Gminie Łękawica.
- Usuwanie szkód powodziowych na pot. Rycerka w km 2+000-5+000 (lokalnie) w miejscowości Rycerka Dolna i Rycerka Górna, Gmina Rajcza, powiat żywiecki, województwo śląskie - zadanie realizowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie ma na celu usunięcie skutków powodzi z 2010 r. poprzez wykonanie regulacji oraz udroźnienie koryta na długości 3 km (odcinkowo) potoku Rycerka, co zapewni swobodny odpływ wód powodziowych.
- Przebudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Gostynki w km 1+200-3+000 w miejscowości Bijasowice, Gmina Bieruń i miejscowości Jedlina, Gmina Bojszowy - etap II w km wału: 1+137-1+942 - zadanie realizowane przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach ma na celu usunięcie skutków powodzi z 2010 r. poprzez wykonanie nadbudowy wałów na długości 1 183 mb.
- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe poprzez regulację cieków od Truskolas w powiecie kłobuckim - zadanie realizowane przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

w Katowicach ma na celu regulację cieku na odcinku 1.702 mb. Inwestycja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego terenów zabudowanych miejscowości Zamłynie i Truskolasy.

- Budowa sieci wodociągowej DN 225 w ul. Kościelnej, Grzybowej, Grodzkiej oraz DN 110 w ul. Mazowieckiej i Reja w Tarnowskich Górach - inwestycja jest realizowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tarnowskich Górach. W ramach zadania stary azbestowo-cementowy wodociąg zostanie zastąpiony nowym wykonanym z rur PE o długości 4 735 mb. Ponadto na odcinku 1 258 mb zostanie zwiększona średnica wodociągu w ul. Grodzkiej, co poprawi warunki hydrauliczne zaopatrzenia w wodę mieszkańców dzielnicy Strzybnica. Jednocześnie przełączonych zostanie ok. 200 podłączeń do budynków a 130 planuje się do wymiany na nowe.
- Budowa sieci wodociągowej w Gminie Łękawica - sołectwo Okrajnik - w ramach zadania Gmina Łękawica wybuduje sieć wodociągową o całkowitej długości 4 718 mb wraz z pompownią zespoloną ze zbiornikiem magazynującym oraz zbiornikiem wyrównawczym wody pitnej przy istniejącym ujęciu wody. Realizowany wodociąg zaopatrzy w wodę około 130 osób.
- Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w Gminie Ciasna - etap III wodociąg we wsi Molna - w ramach zadania Gmina Ciasna wybuduje sieć wodociągową o długości 3 567,5 mb wraz z 27 przyłączami o długości 978 mb.
- Przebudowa wodociągu Dzibice - Dobrogoszczyce - w ramach zadania Gmina Kroczyce wybuduje sieć wodociągową o długości 7 560,0 mb oraz 228 przyłączy wodociągowych (201 przepięć i 27 nowych) o długości 5 020,0 mb.
- Przełożenie wodociągu z rur azbestowo-cementowych na rury PE w miejscowości Danków w ramach zadania Gmina Lipie wybuduje sieć wodociągową o długości 2 886,50 mb oraz 130 przyłączy wodociągowych.
- Wymiana sieci wodociągowej azbestocementowej na sieć wodociągową z PE-HD w miejscowości Drogomyśl - etap II - inwestycja jest realizowana przez Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej. W ramach zadania wybudowana zostanie sieć wodociągowa o całkowitej długości 6 168,5 mb oraz 81 przyłączy wodociągowych o długości 1 562,5 mb.

2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

W 2012 roku Fundusz zawarł umowy z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi, w tym między innymi na realizację:

- Rozbudowy systemu odzysku odpadów biodegradowalnych z odpadów komunalnych zmieszanych oraz odzysku surowców wtórnych poprzez zakup mobilnego przesiewacza o wydajności 20.000 Mg/a.
- Budowy kwatery nr VI w ramach rozbudowy składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Świętochłowicach o poj. 108.400 m³ i powierzchni 0,596 ha.
- Budowy stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji w Jastrzębiu Zdroju przy ul. Pszczyńskiej 412 o wydajności 1.000 szt./a.
- Wapnowania min. 9.000 ha gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa śląskiego.
- Demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z zabudowań mieszkańców prywatnych na terenach 11 gmin województwa śląskiego z wykorzystaniem środków Funduszu oraz Narodowego Funduszu.

3. OCHRONA ATMOSFERY

W roku 2012 zawarto umowy na realizację zadań związanych z ochroną atmosfery, które stworzyły możliwość zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o:

- 223 559 kg/a zanieczyszczeń pyłowych,
- 44 639 144 kg/a zanieczyszczeń gazowych, w tym:
 - 209 542 kg/a SO₂,
 - 84 160 kg/a NO_x,
 - 244 519 kg/a CO,
 - 44 100 872 kg/a CO₂,
 - 51 kg/a b-a-p.

Do najważniejszych zadań należą:

- Inwestycje realizowane w ramach lokalnych programów obniżenia emisji w zasobach mieszkaniowych w Gminie: Bielsko-Biała (zmniejszenie emisji: pyłu - 13.972 kg/a, CO₂ - 460.734 kg/a), Zabrze (zmniejszenie emisji: pyłu 7.455 kg/a, CO₂ - 770.861 kg/a), Myszków (zmniejszenie emisji: pyłu - 8.197 kg/a, CO₂ - 271.794 kg/a).
- Budowa elektrociepłowni o mocy elektrycznej 3 MW opalanej gazem koksowniczym zlokalizowanej w Częstochowie przy ul. Odlewników 20 realizowana przez Spółkę Energetyczną S.A. w Jastrzębiu Zdroju (zmniejszenie emisji: pyłu - 7.613 kg/a, CO₂ - 17.327.162 kg/a, produkcja energii elektrycznej min. 22.610 MWh/a, produkcja energii cieplnej min. 78.500 GJ/a).
- Modernizacja gospodarki cieplnej budynku Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego w Tarnowskich Górach (zmniejszenie emisji: pyłu – 223 kg/a, CO₂ – 693.578 kg/a).
- Instalacja odpylania spalin za kotłem WR-25 w EC Wieczorek (zmniejszenie emisji pyłu - 57.610 kg/a).

Kontynuowane były przez gminy na terenie województwa śląskiego działania związane z termomodernizacją obiektów oświatowych i służby zdrowia, co przyczyniło się lokalnie do obniżenia „niskiej emisji”.

Przeprowadzona została między innymi modernizacja systemu produkcji ciepła przez inne podmioty, w tym z zastosowaniem źródeł energii odnawialnej:

- Kompleksowa termomodernizacja i instalacja kolektorów słonecznych w budynkach Samodzielnego Publicznego Szpitala Chorób Płuc w Orzeszu.
- Montaż kolektorów słonecznych oraz termomodernizacja trzech obiektów (Budynku Głównego, Terapii Zajęciowej oraz Hostelu) w Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu przy ul. Traugutta 45 realizowane przez Starostwo Powiatowe w Mikołowie.
- Budowa elektrowni fotowoltaicznej na dachu hali technologicznej w Siemianowicach Śląskich realizowana przez Przedsiębiorstwo OPA-LABOR Sp. z o.o.
- Termomodernizacja wraz z zabudową układu kolektorów słonecznych w budynkach Ośrodka Zdrowia w Tworkowie, realizowana przez Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Krzyżanowicach.
- Termomodernizacja z modernizacją systemu grzewczo-wentylacyjnego i zabudową instalacji solarnej w budynku Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 7 Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach Górnośląskiego Centrum Medycznego im. Prof. Leszka Gieca.

4. ZAPOBIEGANIE I LIKWIDACJA POWAŻNYCH AWARI I ICH SKUTKÓW

W zakresie zapobiegania poważnym awariom w 2012 roku zawarto umowy o dofinansowanie zadań realizowanych przez Komendę Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach oraz Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W ramach realizowanych przez Komendę Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej zakupiono między innymi:

- trzy ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze 4x4 (GCBA 4x4),
- cztery średnie samochody ratowniczo-gaśnicze 4x4 (GBA 4x4),
- dwa średnie samochody ratowniczo-gaśnicze 4x2 (GBA 4x2),
- jeden średni samochód ratowniczo-gaśniczy proszkowy (GBAPr),
- trzy lekkie operacyjne samochody rozpoznawcze z funkcją ratownictwa ekologiczno-chemicznego,
- trzy ciężarowe samochody uterenowione z HDS – ciężkie samochody kwatermistrzowskie (SCKw).

W ramach zadań realizowanych przez Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej dofinansowano zakup między innymi:

- dwóch lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- trzech średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- trzech ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych.

Zbiorcze zestawienie efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2012 roku przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela nr 12. Efekty ekologiczne z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2012 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana
1. Ochrona wód			
1	Odprowadzanie ścieków z n podłączeń do budynków	szt.	2 924
2	Stworzenie warunków do oczyszczenia ścieków do parametrów określonych w pozwoleniu wodno-prawnym na odprowadzanie ścieków	liczba zadań	3
3	Stworzenie warunków do oczyszczania ścieków do wymogów określonych w Rozporządzeniu MŚ z dnia 24.07.2006 r. z późniejszymi zmianami w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego lub w pozwoleniu wodno prawnym w przypadku w których jest to wymagane	liczba zadań	3
4	Odprowadzenie wód opadowych	liczba zadań	3
5	Odprowadzenie ścieków i wód opadowych z danego terenu	liczba zadań	2
6	Oczyszczanie ścieków w ilości $Q_{sr} = 3 \text{ m}^3/\text{d}$ do parametrów określonych w: a) Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków organizacyjno-technicznych prowadzenia prac badawczych (Dz U. 2004 nr 158 poz. 1660), b) DYREKTYWIE KOMISJI 95/44/WE z dnia 26 lipca 1995 r. ustanawiającej warunki, zgodnie z którymi niektóre organizmy	liczba zadań	1

	szkodliwe, rośliny, produkty roślinne i inne wymienione w załącznikach I-V do dyrektywy Rady 77/93/EWG mogą być wprowadzane do Wspólnoty lub niektórych jej stref ochronnych lub przemieszczane we Wspólnocie lub w takich strefach celem przeprowadzenia prób lub do celów naukowo - badawczych i do prowadzenia prac nad tworzeniem odmian roślin, c) Zarządzeniu Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa nr 17/2010 „Zasady nadzoru nad prowadzeniem prac naukowo-badawczych lub prac nad tworzeniem nowych odmian roślin uprawnych z wykorzystaniem organizmów szkodliwych lub roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów porażonych przez te organizmy lub niespełniających wymagań specjalnych, lub których wprowadzanie i przemieszczanie jest zabronione”.		
2. Gospodarka wodna			
1	Stworzenie warunków do prawidłowego przepływu wód	liczba zadań	14
2	Zmniejszenie strat wody	liczba zadań	5
3	Dostawa wody do picia o jakości zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 29 marca 2007 r. z późniejszymi zmianami w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	liczba zadań	12
4	Ilość wody do picia przekazana do sieci wodociągowej	liczba zadań	8
5	Wykonanie zbiornika o pojemności	m ³	659
2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi			
1	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	1 830
2	Unieszkodliwienie odpadów	Mg/a	395
3	Odzysk odpadów biodegradowalnych	Mg/a	6 000
4	Odzysk odpadowych surowców wtórnych	Mg/a	500
5	Powierzchnia składowiska	m ²	5 960
6	Pojemność składowiska	m ³	108 400
7	Przesortowanie odpadów	Mg/a	20 000
8	Przetworzenie odpadów (przygotowanie do odzysku lub unieszkodliwiania)	Mg/a	600
9	Redukcja odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania	Mg/a	6 000
10	Neutralizacja skażeń gleby – powierzchnia	ha	9 000
3. Ochrona atmosfery			
1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych	kg/a	223 559
2	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	209 542
3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NO _x	kg/a	84 160
4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO	kg/a	244 519
5	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	44 100 872
6	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	51
7	Oszczędność energii	GJ/a	171 455
8	Oszczędność energii elektrycznej	kWh/a	2 964
9	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych	MWh/a	22 610
10	Produkcja energii cieplnej z instalacji solarnej	GJ/a	6 058

11	Produkcja energii cieplnej z pomp ciepła	GJ/a	675
12	Produkcja energii cieplnej z pozostałych źródeł energii	GJ/a	92
13	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł energii odnawialnej	kWh/a	160 224
4. Zapobieganie poważnym awariom			
1	Poprawa możliwości jednostek straży pożarnej w zakresie likwidacji i zwalczania skutków poważnych awarii, powodzi, wypadków i katastrof chemicznych i ekologicznych.	liczba zadań	5
5. Monitoring środowiska			
1	Bieżąca analiza i dokumentowanie stanu środowiska	liczba zadań	1

Tabela nr 13. Efekty rzeczowe z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2012 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana
1. Ochrona wód			
1	Kanalizacja sanitarna o długości	mb	153 774
2	Przepompownie	szt.	72
3	Kanalizacja deszczowa o długości	mb	722
4	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	114
5	Modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych	m ³ /d	4 510
6	System odprowadzania ścieków o nazwie stacja dezynfekcji ścieków laboratoryjnych	m ³ /d	3
2. Gospodarka wodna			
1	Usuwanie szkód powodziowych (regulacja koryta)	mb	5 495
2	Regulacja rzekli na długości	mb	5 163
3	Długość obwałowań przeciwpowodziowych	mb	1 183
4	Stacja uzdatniania wody o wydajności	m ³ /d	576
5	Zbiornik magazynowy wody pitnej.	m ³	659
6	Przyłącza wodociągowe	szt.	782
7	Sieć wodociągowa o długości	mb	49 192
8	Pompownia	szt.	1
3. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi			
1	Instalacja, linia technologiczna, urządzenie o wydajności w Mg	Mg/a	20 000
2	Zakup wapna nawozowego	Mg	26 666
3	Składowisko odpadów - pojemność	m ³	108 400
4	Składowisko odpadów - powierzchnia	ha	0,60
5	Stacja demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji	szt./a	1 000
6	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	1 830
4. Ochrona atmosfery			
1	Zlikwidowane dotychczasowe źródło ciepła	kpl	989
2	Źródło ciepła opalane energią elektryczną	kpl	1
3	Źródło ciepła opalane gazem	kpl	38

4	Źródło ciepła opalane paliwem stałym	kpl	8
5	Węzeł cieplny	kpl	43
6	Źródło ciepła	kpl	927
7	Kolektory słoneczne	m ²	1 477
8	Pompa ciepła	kpl	1
9	Pozostałe inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii	kpl	4
10	Instalacja solarna	kpl	576
11	Sieci ciepłe wraz z przyłączami	m	1 416
12	Instalacja ogrzewania	kpl	102
13	Termoizolacja obiektów	kpl	368
14	Wentylacja mechaniczna	kpl	8
15	Instalacja odpylania spalin	kpl	2
16	Układ kogeneracji w oparciu o konwencjonalne źródło energii	kpl	1
17	Oświetlenie energooszczędne	kpl	7
18	Pozostałe inwestycje z zakresu ochrony atmosfery	kpl	2
5. Zapobieganie poważnym awariom			
1	Zakup niezbędnego sprzętu	Komplet	1 643
6. Monitoring środowiska			
1	Wykonanie badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego w 2011 roku	liczba zadań	1

Tabela nr 14. Efekty ekologiczne z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2012 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana
1. Ochrona wód			
1	Odprowadzanie ścieków z n podłączeń do budynków	szt.	1 588
2	Stworzenie warunków do oczyszczania ścieków w ilości n	m ³ /d	90 505
3	Stworzenie warunków do oczyszczenia ścieków do parametrów określonych w pozwoleniu wodnoprawnym	m ³ /d	10 494
2. Gospodarka wodna			
1	Zmniejszenie strat wody - średnio dla zadania	%	24
2	Stworzenie warunków do prawidłowego przepływu wód	m ³ /s	3
3	Stworzenie możliwości dostawy wody do picia o odpowiedniej jakości	m ³ /d	173
3. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi			
1	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	70
2	Unieszkodliwianie odpadów	Mg/a	3
4. Ochrona Atmosfery			
1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych	kg/a	64 941
2	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	55 171
3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NO _x	kg/a	13 730
4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO	kg/a	68 866
5	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	8 865 910
6	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	29

7	Oszczędność energii	GJ/a	42 604
8	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych	MWh/a	0,04
9	Unieszkodliwienie azbestu	Mg	631
10	Oszczędność energii elektrycznej	kWh/a	72 429
11	Produkcja energii cieplnej z instalacji solarnej	GJ/a	1 201

Tabela nr 15. Efekty rzeczowe z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2012 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wartość planowana
1. Ochrona wód			
1	Przepompownie	szt.	45
2	Podłączenia	szt.	1 021
3	Kanalizacja deszczowa o długości	mb	526
4	Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia	m ³ /d	92 125
5	Oczyszczalnia ścieków komunalnych	m ³ /d	250
6	Kanalizacja sanitarna o długości	mb	80 363
7	Prasa do odwadniania osadu	szt.	1
8	Wodociąg	mb	189
2. Gospodarka wodna			
1	Długość obwałowań przeciwpowodziowych	mb	975
2	Przyłącza wodociągowe	szt.	43
3	Stacja uzdatniania wody o wydajności	m ³ /d	576
4	Budowa sieci wodociągowej	mb	100
5	Zaopatrzenie w wodę	mb	4 108
3. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi			
1	Instalacja, linia technologiczna, urządzenie o wydajności w Mg	Mg/a	340
2	Zakup urządzenia do utylizacji lub unieszkodliwienia odpadów	szt.	3
4. Ochrona Atmosfery			
1	Zlikwidowane dotychczasowe źródło ciepła	kpl.	190
2	Źródło ciepła opalane gazem	kpl.	13
3	Źródło ciepła opalane paliwem stałym	kpl.	34
4	Węzeł cieplny	kpl.	16
5	Źródło ciepła.	kpl.	164
6	Instalacja solarna	kpl.	52
7	Sieci cieplne wraz z przyłączami	mb	2 876
8	Zdemontowanie i zutylizowanie okładziny zawierającej azbest	kpl.	12
9	Instalacja ogrzewania	kpl.	16
10	Termoizolacja obiektów	kpl.	63
11	Wentylacja mechaniczna	kpl.	2
12	Instalacja odpylania spalin	kpl.	1
13	Oświetlenie energooszczędne	kpl.	1 176
14	Pozostałe inwestycje z zakresu ochrony atmosfery	kpl.	2
15	Unieszkodliwienie azbestu	Mg	26
16	Unieszkodliwienie azbestu	m ²	22 529

5. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W zakresie ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo w ramach udzielonego dofinansowania zaplanowano realizację między innymi następujących prac:

- w parkach zabytkowych w Grodźcu, Bytomiu, Tarnowskich Górach, Pszczynie, Rybniku, Kozach w ramach prac pielęgnacyjnych: cięcia i zabiegi pielęgnacyjne 809 szt. starodrzewu, przeprowadzenie wycinki 497 szt. drzew, samosiewów, nasadzenia 11 550 szt. drzew i krzewów, wykoszenie trawników, odmłodzenie żywopłotów,
- w ramach ochrony pomników przyrody w Gminach Skoczów, Strumień, Nakło Śląskie, oraz w miejscowości Stara Wieś w Gminie Wilamowice zabiegi sanitarno-pielęgnacyjnym (165 szt. drzew).

W ramach ochrony zagrożonych wyginięciem roślin i zwierząt wolnożyjących między innymi:

- zwalczano metodą nieinwazyjną szrotówka kasztanowcowiaczka na 127 drzewach na terenie zabytkowego parku w Tarnowskich Górach i Ornontowicach,
- wywieszono 200 szt. nowych budek lęgowych dla ptaków oraz wyczyszczono 600 szt. budek już istniejących na terenie Nadleśnictwa Świerklaniec,
- podjęto przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach działania mające na celu ochronę populacji bociana białego w województwie śląskim.

W ramach realizacji zadań dotyczących czynnej ochrony przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach wykonała i montowała 118 szt. tablic urzędowych w celu oznakowania czterech obszarów Natura 2000 w województwie śląskim.

W ramach ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych przeprowadzono patrolowanie lotnicze lasów województwa śląskiego na terenie nadleśnictw: Brynek, Gidle, Herby, Katowice, Kłobuck, Kobiór, Koniecpol, Koszęcin, Lubliniec, Rudy Raciborskie, Rudziniec, Rybnik, Siewierz, Świerklaniec, Złoty Potok. Samoloty patrolowo-gaśnicze i śmigłowce przelatały nad województwem śląskim 260 godzin.

Ponadto w ramach akcji „Posadź swoje drzewko” posadzono 25 645 szt. sadzonek drzew i krzewów na terenie placówek oświatowych (szkoły wszystkich szczebli, przedszkola, organizacje społeczne, ośrodki pomocy społecznej, ośrodki zdrowia).

6. EDUKACJA EKOLOGICZNA

W zakresie edukacji ekologicznej zaplanowano między innymi:

- zorganizowanie warsztatów ekologicznych w ośrodkach edukacji ekologicznej z udziałem ponad 17 700 dzieci i młodzieży z woj. śląskiego,
- zorganizowanie i przeprowadzenie 46 konkursów ekologicznych o zasięgu co najmniej wojewódzkim oraz olimpiad adresowanych do placówek oświatowych i uczestników indywidualnych,
- doposażenie w pomoce dydaktyczne służące realizacji zadań edukacyjnych w istniejących ośrodkach edukacji ekologicznej i parkach krajobrazowych na terenie województwa śląskiego,
- zorganizowanie na terenie województwa śląskiego konferencji z udziałem ok. 1 300 uczestników,
- zorganizowanie 15 kampanii i akcji edukacyjno-informacyjnych o zasięgu ponadlokalnym i ogólnopolskim, w ramach których przewidziano: wydanie materiałów edukacyjnych, zorganizowanie konferencji, konferencji prasowych, konkursów ekologicznych oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży,

- zorganizowanie imprez związanych z obchodami Dnia Ziemi, Międzynarodowego Dnia Ochrony Środowiska, Dnia Lasu, w tym Otwarte Studio Ekologiczne,
- zorganizowanie i przeprowadzenie festiwalu ekologicznego –VI Festiwal Kultury Ekologicznej „Zielono mi” – Katowice 2012,
- zorganizowanie zlotów turystyczno-ekologicznych „Czyste Góry”,
- zakup: wydawnictw (książki, albumy, słowniki, encyklopedie, leksykony, poradniki itp.), kalendarzy ekologicznych, zakładerek ekologicznych, torb lnianych,
- realizację programów z zakresu edukacji ekologicznej, w szczególności realizowanych przez ośrodki edukacji i informacji ekologicznej, w ramach programów: wydanie materiałów edukacyjnych, zorganizowanie konferencji, konkursów ekologicznych, zakup i wręczenie nagród, zakupienie sprzętu do prowadzenia zajęć edukacyjnych, zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów ekologicznych,
- w ramach promocji ochrony środowiska w mediach (konkurs – „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska w 2013 roku”) wydanie 619 kolumn druku w 31 tytułach prasowych, wyemitowanie 413 audycji na antenie 6 rozgłośni radiowych i 165 programów w 8 stacjach telewizyjnych oraz zaktualizowanie 72 bloków serwisów ekologicznych.

7. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Profilaktyka zdrowotna dzieci obejmuje działania specjalistyczne i działania ogólnoprofilaktyczne. Profilaktyką zdrowotną objęte zostały dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.

W ramach działań specjalistycznych realizowano programy profilaktyki zdrowotnej dla dzieci z podwyższonym i wysokim poziomem ołowiu we krwi z rejonu Piekar Śląskich, Miasteczka Śląskiego, Tarnowskich Gór, Katowic – Szopienic i Świętochłowic.

W ramach walki z ołowićą założono objęcie badaniami 2 700 dzieci, zorganizowanie wyjazdów profilaktyczno – zdrowotnych dla ok. 1 050 dzieci, zakup 4 200 opakowań suplementów witaminowo-mineralnych, przeprowadzenie zajęć rehabilitacyjnych na basenie, profilaktyczną podaż ok. 40 000 litrów mleka 2% i 3,2%.

Ponadto dofinansowano:

- wydanie 7 500 egzemplarzy ulotek na temat narażenia dzieci na ołów i znaczenia witamin i minerałów w profilaktyce zdrowotnej dzieci,
- wydrukowanie 6 000 egzemplarzy zeszytów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- zakup ok. 350 książek o tematyce przyrodniczo – ekologicznej jako nagrody na konkursy ekologiczne organizowane przez Fundację.

Realizowano również programy profilaktyki zdrowotnej dzieci na turnusach rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży z cukrzycą i problemami metabolicznymi o odpowiednim i ograniczonym stopniu samodzielności z terenu województwa śląskiego oraz dla dzieci chorych na celiakię i fenyloketonurię (turnusy realizowane w trakcie wakacji letnich).

W ramach profilaktyki specjalistycznej założono, że z wyjazdów skorzysta 1 161 dzieci.

W ramach działań ogólnoprofilaktycznych realizowano program profilaktyki zdrowotnej dzieci w trakcie wyjazdów śródprocznych na tzw. „zielone szkoły” oraz wyjazdów w okresie wakacji i ferii zimowych.

Założono, że z wyjazdów ogólnoprofilaktycznych realizowanych:

- w trakcie roku szkolnego (zielone szkoły) skorzysta 19 406 dzieci,
- w okresie wakacji i ferii zimowych wyjedzie 7 531 dzieci.

8. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM W REGIONIE

W zakresie programów ochrony i kształtowania środowiska, zgodnie z zasadami ekorozwoju zaplanowano opracowanie programu efektywności inwestycyjnej i operacyjnej konurbacji śląsko – dąbrowskiej i współpracujących jednostek wytwórczych.

W zakresie opracowań Programów efektywności energetycznej z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii realizowano aktualizację założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe wraz z planem działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP), dla Gminy Dąbrowa Górnicza.

W ramach opracowań dokumentacji do planów zadań ochronnych i planów ochrony obszaru NATURA 2000 realizowano następujące zadania:

- identyfikacja obszarów występowania, zagrożenia, ochrona oraz monitoring skał wapiennych, jaskiń i schronisk skalnych, występujących na obszarach sieci NATURA 2000: Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojurajska wraz z uwzględnieniem terenów przyległych,
- rozpoznanie i ochrona siedlisk podmokłych oraz górskich potoków ważnych dla zachowania we właściwym stanie ochrony wybranych gatunków będących przedmiotami ochrony Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk "Beskid Mały" PLH240023 i Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk "Beskid Śląski" PLH240005.

W zakresie planów urządzania lasu lub uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty zaplanowano:

- opracowanie uproszczonego planu urządzania lasu dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych obejmujących obszar wsi: Kamesznica, Kocierz Moszczenicki, Kocierz Rychwałdzki,
- opracowanie uproszczonego planu urządzania lasu dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych obejmujących obszar Gmin: Wilkowice i Kozy, wraz z przeprowadzeniem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W zakresie monitoringu środowiska w 2012 roku zawarto umowę na dofinansowanie zadania realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach polegającego na wykonaniu oraz opracowaniu badań środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego. Efektem realizacji tego zadania jest wykonanie opracowania „Stan środowiska w województwie śląskim w 2012 roku”.

IX. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2012 ROKU

1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony wód, których realizacja została zakończona w 2012 roku należą:

- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gmin: Chybie (2,13 km), Tarnowskie Góry (3,27 km), Wręczyca Wielka (15,06 km), Poraj (7,62 km), Ciasna (21,29 km), Miedźno (10,72 km), Krzepice (8,17 km),
- budowa oczyszczalni ścieków na terenie Gmin: Chybie (przepustowość 550 m³/d), Poraj (przepustowość 250 m³/d),
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie Gminy Pszczyna, w tym: 130 km kanalizacji sanitarnej oraz 92 km sieci wodociągowej,

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, których realizacja została zakończona w 2012 roku należą:

- budowa lewostronnego obwałowania rzeki Odry wraz z budowlami na długości 2,2 km w Gminie Rudnik,
- przebudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Gostynki w miejscowości Bijasowice, Gmina Bieruń i miejscowości Jedlina, Gmina Bojszowy, na długości 1 183 mb,
- budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego w miejscowości Krzanowice, powiat raciborski (pojemność rezerwy powodziowej: 418 512 m³),
- budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami domowymi w sołectwach: Grodziec, Wieszcza, Bielowicko Zagoje, Łazy - Świątoszówka w Gminie Jasienica (21,0 km).

2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami oraz ochrony powierzchni ziemi, których realizacja została zakończona w 2012 roku należą:

- budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami dla miasta Bielsko-Biała i gmin powiatu bielskiego wraz z infrastrukturą i osprzętem, obejmująca sortownię odpadów zmieszanych i selektywnie zebranych o wydajności 70 000 Mg/a oraz kompostownię odpadów biodegradowalnych o wydajności 15 000 Mg/a, a także zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w Bielsku-Białej – Lipniku (powierzchnia zrekultywowanego terenu 94 209 m²),
- likwidacja zagrożeń środowiskowych spowodowanych zaleganiem odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Ogrodzieniec – w wyniku realizacji zadania unieszkodliwiono 19 425,74 Mg odpadów niebezpiecznych, a także zrekultywowano obiekt niebędący legalnym składowiskiem odpadów zawierających azbest, o powierzchni 5,75 ha,
- rewitalizacja przyrodniczo-krajobrazowa otoczenia wieży wyciągowej szybu Prezydent w Chorzowie – oczyszczenie z odpadów i rekultywacja terenów związanych z działalnością górnictwem, o powierzchni 3,65 ha,
- rozbudowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Świętochłowicach – budowa kwatery nr VI (powierzchnia 0,596 ha, pojemność 108 400 m³),
- rozbudowa systemu odzysku odpadów biodegradowalnych z odpadów komunalnych zmieszanych oraz odzysku surowców wtórnych, poprzez zakup mobilnego przesiewacza o wydajności min. 110 m³/h (tj. ok. 22 Mg/h) dla Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami i Energetyki Odnawialnej „Master” Sp. z o.o. w Tychach,

- zamknięcie i rekultywacja techniczna oraz biologiczna wydzielonej części kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wojkowicach (powierzchnia zrehabilitowana 1,9105 ha).

3. OCHRONA ATMOSFERY

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony atmosfery, których realizacja została zakończona w 2012 roku należą:

- budowa jednostki wytwórczej OZE w PKE S.A. Elektrowni Jaworzno III - Elektrowni II (produkcja energii elektrycznej ze źródeł energii odnawialnej 360 000 MWh/a),
- budowa instalacji zasilania biomasą oraz modernizacja kotła fluidalnego OF-135 w Elektrociepłowni Tychy S.A. (produkcja energii elektrycznej ze źródeł energii odnawialnej 242 000 MWh/a),
- inwestycje realizowane w ramach lokalnych programów obniżenia niskiej emisji w zasobach mieszkaniowych, m.in. w Gminie Bieruń (zmniejszenie emisji: pyłu 25.793 kg/a, SO₂ 10 877 kg/a),
- modernizacja systemu ogrzewania, przygotowania c.w.u., wentylacji, termoizolacja obiektu oraz zabudowa kolektorów słonecznych w gmachu Bytomskiego Centrum Kultury przy ul. Żeromskiego 27 w Bytomiu (zmniejszenie emisji: pyłu 131 kg/a, SO₂ 1 399 kg/a),
- zamiana systemu ogrzewania wraz z przyległą infrastrukturą na system bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie w obiektach Parafii pw. Św. Michała Archanioła w Rudzie Śląskiej przy ul. Królowej Jadwigi 8 (zmniejszenie emisji: pyłu 2 081 kg/a, SO₂ 1 392 kg/a),
- zabudowa powietrznych pomp ciepła i instalacji kolektorów słonecznych do przygotowania ciepłej wody użytkowej w trzech budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ulicy Królewskiej 36-40, Lotniczej 16-22 i Siwonia 32-36 w Raciborzu (produkcja energii ze źródeł odnawialnych 906 GJ/a),
- termomodernizacja budynków na terenie Gmin: Zabrze (zmniejszenie emisji: pyłu 130 kg/a, SO₂ 1 395 kg/a), Jaworze (zmniejszenie emisji: pyłu 3 144 kg/a, SO₂ 1 437 kg/a), Katowice (zmniejszenie emisji: pyłu 295 kg/a, SO₂ 3 157 kg/a),
- modernizacja źródeł ciepła budynków indywidualnych poprzez instalację kolektorów słonecznych realizowana w ramach programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Rybnika - etap I (produkcja energii ze źródeł odnawialnych 770 GJ/a).

4. PROGRAMY I AKCJE EKOLOGICZNE

Do najważniejszych zadań z zakresu edukacji ekologicznej, zakończonych w 2012 roku należą:

- Akcja ekologiczna „Zielona Wyspa Śląsk” – w pierwszym dniu wiosny, w Zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca, koncertem gwiazd muzycznych w specjalnie przygotowanym wspólnym repertuarze z uprawiającym „zieloną muzykę” zespołem Carrantuohill, podsumowano akcję ekologiczną pn. „Zielona Wyspa Śląsk”. Po raz trzeci dofinansował ją Fundusz. Zamiarem organizatorów kampanii z Żorskiego Towarzystwa Kulturalnego „Kontrapunkt” było przyczynienie się do budowania nowego wizerunku regionu - jednego z największych w kraju pod względem ilości terenów zielonych.
- XII Eko-Wystawa pn. „Ciepło przyjazne środowisku” – wyjątkowo dużym i aktywnym zainteresowaniem samorządowców oraz mieszkańców cieszyła się konferencja na temat przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków, która otworzyła wystawę odbywającą się 12 i 13 maja w Pietrowicach Wielkich. Funduszu objął patronatem tę imprezę, a na swoim stoisku zorganizowano konkurs wiedzy ekologicznej dla dzieci. Eko-Wystawę zwiedziło

kilkadziesiąt tysięcy osób. 160 firm prezentowało praktyczne rozwiązania służące ochronie środowiska, głównie w zakresie technologii oczyszczania ścieków, energooszczędności oraz racjonalnego i bezpiecznego dla ekologii ogrzewania gospodarstw indywidualnych.

- Mobilne Centrum Edukacji Ekologicznej – ta jedna z najciekawszych w kraju inicjatyw w zakresie edukacji ekologicznej została zorganizowana przez Fundację Ekologiczna Arka. Dzięki wsparciu Funduszu w kwietniu do kilkudziesięciu szkół i placówek oświatowych w województwie śląskim dotarł specjalny samochód. To Mobilne Centrum Edukacji Ekologicznej z zamontowanymi w pojeździe wiatrakami i systemami solarnymi, z zielonym kinem napędzanym rowerowymi prądnicami, prezentowało walory przyrodnicze najbliższych okolic i jednocześnie pokazywało działania odnawialnych źródeł energii, zapoznawało ze zmianami klimatycznymi czy gospodarką odpadami i ich recyklingiem.
- Kampania społeczna „Niska emisja – wysokie ryzyko” realizowana przez TAURON Ciepło SA, przy wsparciu finansowym Funduszu. Kilkumiesięczna akcja miała na celu podniesienie świadomości społeczeństwa aglomeracji Śląska i Zagłębia w zakresie szkodliwości domowych palenisk, zwłaszcza takich, w których spalane są śmieci i złej jakości paliwa. W trakcie kampanii zorganizowano m.in. 40 spotkań z mieszkańcami i zarządcami nieruchomości m.in. w Katowicach, Chorzowie, Siemianowicach Śląskich, Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej i Zawierciu.
- Kampania edukacyjno-informacyjna „Natura nie boli” promująca Sieć Natura 2000 w województwie śląskim. Jej organizatorem było Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju Śląska LIBRA i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, a celem było obalenie mitów związanych z Programem Natura 2000, dotyczących jego małej przydatności w kształtowaniu postaw proekologicznych a przede wszystkim negatywnego wpływu wyznaczanych obszarów Natura 2000 na rozwój industrialny i ekonomiczny – na terenach objętych tym Programem. Fundusz dofinansował tę akcję dotacją. Była to jedna z pierwszych tego typu kampanii w Polsce.
- Otwarcie Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego z Mikołowie. Przy wsparciu Funduszu zakupiono szereg pomocy dydaktycznych m.in. urządzenia optyczne i do obserwacji mikroskopowych, pomoce dydaktyczne do zajęć laboratoryjnych, do zajęć edukacyjnych prowadzonych w kolekcjach florystycznych, do terenowych warsztatów edukacyjnych, książki, wyposażenie teleinformatyczne i inne.
- Kampania „Gra w zielone” realizowana przez Harcerskie Centrum Edukacji Ekologicznej była jednym z elementów wychowania ekologicznego promowanego przez ZHP wspieranego przez Fundusz.
- Konkurs „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska w 2012 roku”. Ze środków Funduszu dofinansowano: kolumny ekologiczne w 29 tytułach prasy ogólnoinformacyjnej, ekologicznej w tym upowszechniającej fachową wiedzę ekologiczną oraz audycje w 9 stacjach telewizyjnych, 5 radiowych, a także publikacje w 5 portalach internetowych zawierających serwisy ekologiczne.

X. KONTROLA REALIZACJI ZAWARTYCH UMÓW

Fundusz w 2012 roku przeprowadzał czynności kontrolne obejmujące:

- kontrolę dokumentów stanowiących rozliczenie finansowe projektów,
- kontrolę realizacji umów w terenie.

Przeprowadzanie kontroli pozwoliło zwiększyć skuteczność nadzoru nad wykorzystaniem przekazanych przez Fundusz środków, a co za tym idzie, prawdopodobieństwo wykrycia ewentualnych nieprawidłowości w realizacji dofinansowywanych zadań oraz w sposobie ich dokumentowania.

W przypadku każdej umowy analizowano dokumenty rozliczeniowe przed wypłaceniem kolejnych rat dotacji i pożyczek oraz po zakończeniu realizowanych zadań. W wyniku tego stwierdzono następujące i najczęściej pojawiające się niedociągnięcia:

- nieterminowość i niekompletność składanych rozliczeń,
- brak oświadczeń o nie wniesieniu przez właściwe organy uwag do zgłoszenia o zakończeniu budowy,
- trudności w wyegzekwowaniu od beneficjentów dokumentów formalnoprawnych potwierdzających należyty przebieg procesu wytwarzania, transportu i utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Beneficjenci byli zobowiązani do usuwania tych niedociągnięć. Wykonywanie zaleceń również poddawane było kontroli.

W roku 2012 przeprowadzono kontrole na miejscu 242 umów (119 umów pożyczek, 35 umów dotacji, 79 umów umorzenia, 8 umów pożyczek pomostowych oraz 1 umowy dotacji zawartej na podstawie umowy udostępnienia środków z NFOŚiGW na usuwanie wyrobów zawierających azbest). Umowy te dotyczyły realizacji 155 zadań, w tym:

- 63 zadań z zakresu ochrony wód,
- 14 zadań z zakresu gospodarki wodnej,
- 10 zadań z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 64 zadań z zakresu ochrony atmosfery,
- 4 zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

Kontrole wykazały, że w 104 kontrolowanych zadaniach realizacja przebiegała zgodnie z treścią zawartych umów, a w pozostałych przypadkach najczęściej spotykane niedociągnięcia polegały na:

- zakończeniu zadań po terminie przewidzianym umową (stwierdzono w 11 przypadkach),
- realizowaniu zadań niezgodnie z harmonogramami rzeczowo – finansowymi lub opóźnieniach w realizacji (stwierdzono w 24 przypadkach) - zalecano uaktualnienie harmonogramów rzeczowo – finansowych,
- nieosiągnięciu lub zagrożeniu nieosiągnięcia zaplanowanego efektu ekologicznego (stwierdzono w przypadku 10 zadań inwestycyjnych),
- niewłaściwym rozliczaniu środków Funduszu (stwierdzono w 14 przypadkach) – zobowiązano beneficjenta do weryfikacji lub korekt przygotowanych rozliczeń.

Wykaz kontroli przeprowadzonych w 2012 roku zawiera Załącznik nr 18.

XI. SPIS TABEL

		Strona
Tabela nr 1.	Plan i wykonanie przychodów Funduszu w 2012 roku	4
Tabela nr 2.	Plan i wykonanie kosztów Funduszu w 2012 roku	6
Tabela nr 3.	Planowana i zrealizowana pomoc Funduszu w 2012 roku według kierunków wydatkowania środków	11
Tabela nr 4.	Wybrane pozycje bilansu	23
Tabela nr 5.	Wybrane pozycje rachunku zysków i strat	24
Tabela nr 6.	Struktura wpływów Funduszu w latach 2010-2012	26
Tabela nr 7.	Struktura wydatków Funduszu w latach 2010-2012	27
Tabela nr 8.	Pomoc udzielona na dofinansowanie zadań w 2012 roku	29
Tabela nr 9.	Finansowanie zwrotne	30
Tabela nr 10.	Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów oraz przekazanie środków	32
Tabela nr 11.	Pomoc publiczna udzielona w latach 2010 – 2012	35
Tabela nr 12.	Efekty ekologiczne z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2012 roku	44
Tabela nr 13.	Efekty rzeczowe z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2012 roku	46
Tabela nr 14.	Efekty ekologiczne z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2012 roku	47
Tabela nr 15.	Efekty rzeczowe z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2012 roku	48

XII. SPIS RYSUNKÓW

		Strona
Rys. 1.	Plan i wykonanie przychodów za 2012 rok	5
Rys. 2.	Plan i wykonanie kosztów za 2012 rok	7
Rys. 3.	Kierunki wydatkowania środków w 2012 roku	10
Rys. 4.	Wpływy Funduszu w 2012 roku	25
Rys. 5.	Struktura wpływów Funduszu w 2012 roku	26
Rys. 6.	Struktura wydatków Funduszu w 2012 roku	27
Rys. 7.	Formy pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz w 2012 roku	28
Rys. 8.	Finansowanie zwrotne w 2012 roku	31
Rys. 9.	Struktura udzielonego dofinansowania (na podstawie umów zawartych w 2012 roku)	38

XIII. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1	Sprawozdanie z wykonania Roczego Planu Finansowego WFOŚiGW w Katowicach za 2012 rok.
2	Zestawienie projektów finansowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko monitorowanych przez WFOŚiGW w Katowicach.
3	Zestawienie płatności na rzecz beneficjentów w 2012 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
4	Zestawienie wydatków certyfikowanych w poszczególnych projektach w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
5	Wykaz przeprowadzonych w 2012 roku kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
6	Wykaz kontroli procedur zawierania umów oraz aneksów do umów w 2012 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
7	Wykaz kontroli wniosków o płatność zakończonych autoryzacją w 2012 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
8	Sprawozdanie OŚ – 4 w/n roczne z gospodarowania Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
9	Sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31.12.2012 r. (bilans, rachunek zysków i strat).
10	Nagrody przyznane przez WFOŚiGW w Katowicach w 2012 roku.
11	Wykaz gmin, które uzyskały zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości terenów pokrytych wodami sztucznych zbiorników wodnych w 2012 roku.
12	Wartość akcji i udziałów posiadanych przez WFOŚiGW w Katowicach w spółkach na dzień 31.12.2012 roku.
13	Wykaz pomocy publicznej udzielonej przez WFOŚiGW w Katowicach w 2012 roku.
14	Zestawienie wniosków o środki WFOŚiGW w Katowicach.
15	Stan realizacji zadań na 2012 rok w podziale na kierunki finansowania.
16	Zestawienie zawartych w 2012 roku umów: <ul style="list-style-type: none">• zbiorcze,• z podziałem na formy dofinansowania:

	a) dotacje, b) przekazanie środków, c) pożyczki, d) umorzenia, e) bankowe linie kredytowe, f) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych.
17	Wykaz efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2012 roku.
18	Wykaz kontroli przeprowadzonych w 2012 roku.